နတ်ချောင်းကျေးရွာ

ကလေးမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် VDP (၂၀၁၈–၂၀၂၂)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

နတ်ချောင်းကျေးရွာ၊ ကလေးမြို့နယ်

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန

၂၀၁၈ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ

မာတိကာ

စာမျက်နှာ

စကားချီး ၁

နတ်ချောင်း ကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ကလေးမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် အစီအစဉ် ၂

၁။ နိဒါန်း

(က) ရည်ရွယ်ချက်

၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၃

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ ၃-၅

(က) လူဦးရေဆိုင်အရာအချက်အလက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေဝင်ငွေပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျား/မဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေများ ၅-၈

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သား၊ ငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) ခြေခံအဆောက်အဦများအား လက်လှမ်းမီမှု လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ ၈–၉

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေများ

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၉–၁၀

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

၇။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုအချိန်ကာလ ၁၀–၁၁

(က) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်းဇယားများ

(၁) ကျေးရွာ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

ဇယား(၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား(၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

ဇယား(၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊မ အလိုက်အနည်းဆုံးနှင့်အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား(၄) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား(၅) ခါတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား(၆) ဥစ္စာဓနအခြေအနေ

ဇယား(၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နှပ်စာ စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ

ဇယား(၈) ကူညီစောင့်လျှောက်မှု အထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား(၉) ကျေးရွာထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား(၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ဇယား(၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား(၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား(၁၃) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

ဇယား(၁၃) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

ဇယား(၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

ဇယား(၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား(၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား(၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား(၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား(၁၉) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ
ဇယား(၂၀) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်း
ဇယား(၂၁) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား(၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းလုပ်ငန်းများ
ဇယား(၂၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်လမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲ
ဇယား(၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ
ဇယား(၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း
ဇယား(၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ
ဇယား(၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ
ဇယား(၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား(၂၉) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား(၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း
ဇယား(၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း
ဇယား(၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား(၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ
ဇယား(၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ
ဇယား(၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂)လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု
ဇယား(၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား(၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု
ဇယား(၃၈) အိမ်သာအမျိုးအစား
ဇယား(၃၉) ကျား-မရေးရာ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ
ဇယား(၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ

ဇယား(၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ

ဇယား(၄၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား(၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ဇယား(၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်မှု အခြေအနေ

ဇယား(၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ဇယား(၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ဇယား(၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား(၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၈-၂၀၁၉ခုဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၂ မှ ၂၀၂၃ခုနှစ်အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့်သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည့်နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကိုအသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းအဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့်အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာ သိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသော အစီအစဉ်ကို ထပ်မံရရှိသည့်ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမှာ သေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့်လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှုပေါ်ပေါက်လာသည့်အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်းပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရပါမည်။

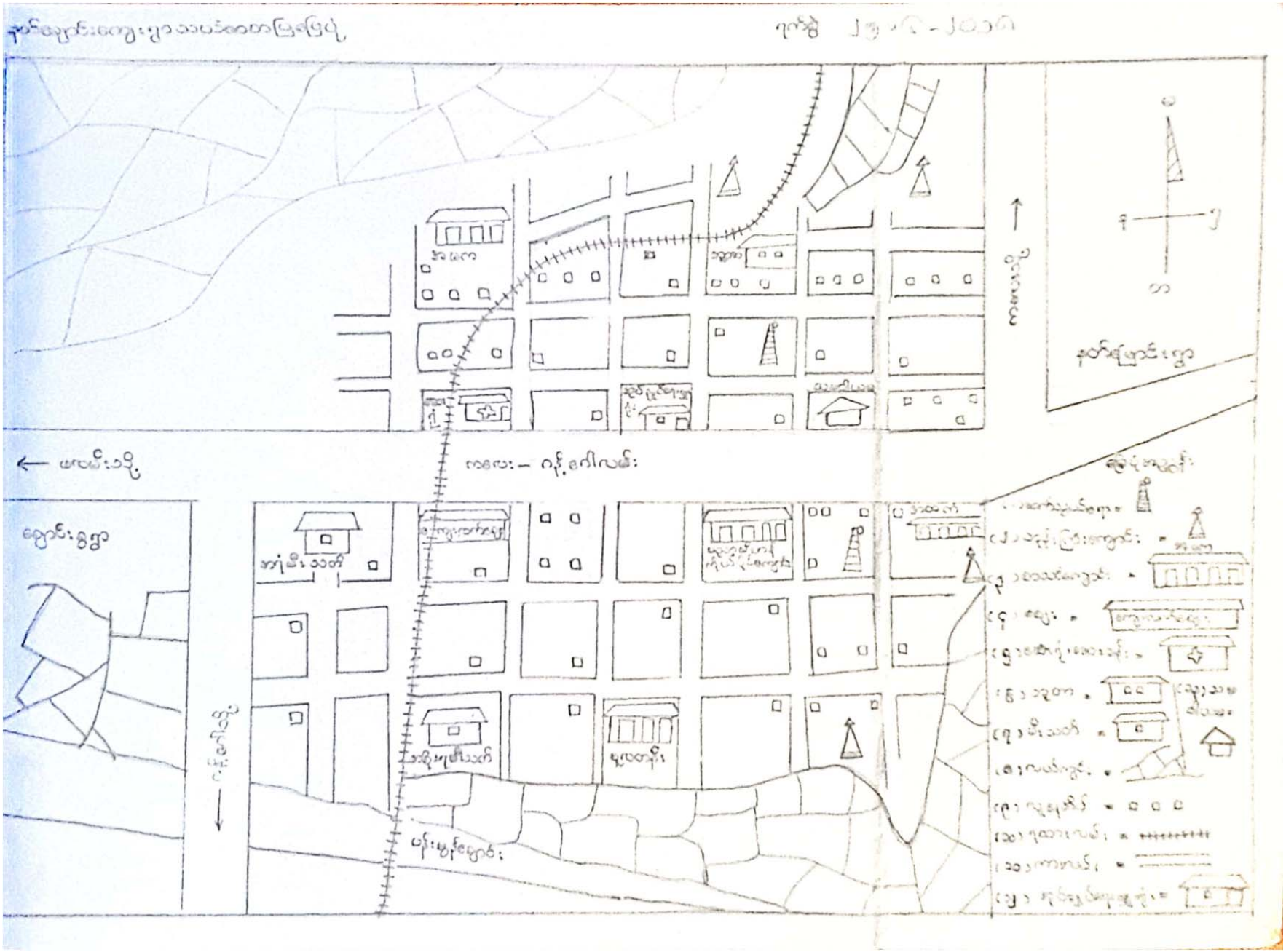
ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။

ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ ရေးဆွဲရာတွင်ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ပြုစုရန်အရေးကြီး ပုံကိုအလေးထား မိလာကြပါသည်။ ထိုအပြင်ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပကိန် ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်းများ သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဓိကကျပါသည်။ အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေး ဖြစ်ပြီး မဏိပူရမြစ်မှရေလွှတ်မြောင်းများမှ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် အထောက်အကူပြုပါသည်။ ကျေးရွာတည်နေရာသည် ချင်းတောင်တန်းနှင့်နီးစပ်ပြီး ကျေးရွာ၏ မြေမျက်နှာ သွင်ပြင်မှာ မြေပြန့်ဖြစ်ပါသည်။

ဩဂုတ်လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
နတ်ချောင်းကျေးရွာ
ကလေးမြို့နယ်

ကားလမ်း – ဂုန်ဓဂါလမ်း
← ဖားမော်းဘို့
ကြောင်းဖွင့်
ဘို့ဆောင်းလမ်း
ပင်းမှုန်ကြောင်း
မြေပုံအကျဉ်း
မြောက်
အရှေ့
တောင်
အနောက်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁။ နိဒါန်း

(က) ရည်ရွယ်ချက်

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ ကလေးခရိုင်၊ ကလေးမြို့နယ် နတ်ချောင်းကျေးရွာအုပ်စု၊ နတ်ချောင်းကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့်ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ်ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထိုအပြင်ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ၎င်းကျေးရွာစီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါသတိပြုမိပါသည်။

အဆိုပါကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများကို ပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အချက်များနှင့် အဟန့်အတား ဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်ကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျေးရွာအနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့်နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။

ကျေးရွာအဆင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်များရရှိနိုင်ရန် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်အား မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့အစည်းများ အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှု ဖွံ့ဖြိုးလာစေရန်ဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ(NGOs)၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ်လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့်အဖွဲ့အစည်းများ၊ မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ(ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ

အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းစီစဉ်မှု ပြုလုပ်လာနိုင်ပါမည်။

၂

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းမှုရရှိစေကာ ဖွံ့ဖြိုးရေးဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကို အဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင်အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

နတ်ချောင်းကျေးရွာသည် ကလေးမြို့နယ်၊ ကလေးမြို့နှင့်(၁၅)မိုင်အကွာ၊ ကလေး-ဂန့်ဂေါကားလမ်းဘေးတွင် တည်ရှိပြီး သွားလာရလွယ်ကူသည်။ ကျေးရွာသည် မြေပြန့်ဒေသတွင်တည်ရှိပြီး အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ ဒေသ၏ တစ်နှစ်တာပျမ်းမျှမိုးရေချိန်လက်မ(၈၀)အောက်တွင်ရှိပြီး၊ ချင်းပြည်နယ်မှ စီးဆင်းသော ချောင်း၊ မြောင်းများမှ ရေရရှိသောကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက် များစွာအထောက်အကူပြုပါသည်။ ကျေးရွာတည်ရှိရာသည် ချင်းပြည်နယ်အစပ်နှင့် တစ်ဆက်တည်းဖြစ်၍ ကျေးရွာ၏ အရှေ့ဘက်နှင့် အနောက်ဘက်တို့တွင် တောင်တန်းများရှိခြင်း၊ တောင်ဘက်တွင် မဏိပူရမြစ်မှ မြစ်ဖျားခံစီးဆင်းလာသော မြစ်သာမြစ်နှင့် မြောက်ဘက်တွင် ကလေးလွင်ပြင်ရှိခြင်းတို့ကြောင့် မြေပြင်အနေအထားမှာ မြေပြန့်ဖြစ်သည်။ လယ်ယာမြေများသည် စပါး၊ ပြောင်း၊ နှမ်း၊ ပဲများ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန်နှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ရန်တို့အတွက် အဓိကအားထားရာဖြစ်ပေသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

နတ်ချောင်းကျေးရွာသည် စိမ့်စမ်းရေနှင့် ချောင်းမြောင်းများ၊ မြစ်သာမြစ်တို့မှ ရေကို ရရှိအသုံးပြုရကာ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် များစွာအကျိုးဖြစ်ထွန်းသည်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေအသင့်အတင့်ရှိပြီး မြေဆီအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝတွင်းထွက်သယံဇာတများ မထွက်ရှိပါ။ နွားစာအတွက် မြက်များကို လယ်ကန်သင်းများတွင်သာ အလွယ်တကူရရှိနိုင်ပြီး စားကျက်မြေသီးသန့်မရှိပါ။ ဆေးဖက်ဝင်အပင်များမှာ သာမန်တွေ့ရှိရသော အပင်များသာ ရှိပါသည်။

၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၁၇၄၇)စုနှင့် ကျား(၃၅၉၃)ဦး၊ မ(၃၈၉၂)ဦး၊ လူဦးရေစုစုပေါင်း(၇၄၈၅)ဦးရှိကာ တစ်အိမ်ထောင် ပျမ်းမျှ(၄.၁၈)ဦးရှိပြီး နိုင်ငံတော်၏ တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှနှုန်း(၅)ဦးထက် လျော့နည်းသည်။ ကျေးရွာတွင် ဗမာလူမျိုးအများစု နေထိုင်ကြပြီး ချင်းလူမျိုးများအနည်းစုနေထိုင်ကြ ရာ အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ်သည် ကျေးရွာရှိ လူဦးရေအားလုံး၏ (၆၅%)ရှိပြီး အမျိုးသမီးများမှာ အမျိုးသားများထက်(၁၅%) ပိုများသဖြင့် အမျိုးသမီးများ လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် အလုပ်များကိုပါ ထည့်သွင်း

စဉ်းစားပြီး အလုပ်အကိုင်များကို ဖန်တီးပေးနိုင်ပါက လူစွမ်းအား အရင်းအမြစ်ကို ထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပိုမိုအထောက်အကူပြုစေနိုင်ပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ ဝင်ငွေပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

အဓိက ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းသည် စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ ဝင်ငွေအနေအထားမှာ သာမန်အားဖြင့် အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။ ဆင်းရဲချမ်းသာ အဆင့်သတ်မှတ်မှုအဆင့်တွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ (၆၅%)သည် ဆင်းရဲနှင့်အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုအဆင့်အဖြစ် သတ်မှတ်ကြပြီး (၁၀%)သည် ချမ်းသာသည့်အဆင့်(၂၅%)သည် အလယ်အလတ်အဆင့်ရှိကြသည်ဟုသတ်မှတ်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာပိုင်ဆိုင်မှု၊ လက်လှမ်းမီမှု၊ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် စိုက်ပျိုးရေးကောင်းမွန် မှုတို့ကြောင့် ကျေးရွာစီးပွားရေးအနေအထားမှဦ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်

သည်ဟုပြောနိုင်သည်။ ချမ်းသာသော လယ်သမားအိမ်ထောင်စုများအပြင် အခြားလယ်သမား အိမ်ထောင်စုအချို့မှာလည်း လက်သမား၊ ပန်းရံ၊ ဆန်ကြိတ်စက်စသော အသေးစားအိမ်တွင်း လုပ်ငန်းများတွင်လည်း ပါဝင်ဆောင် ရွက်ကြသည်။ ယင်းတို့အနက် ဆင်းရဲအဆင့်သည် ကျေးရွာတွင် အများဆုံးဖြစ်ပြီး မြေယာအနည်းငယ်မျှပိုင်သော လယ်သမားများ၊ လက်လုပ်လက်စားများ၊ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းခွင်လုပ်သားများနှင့် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများပါဝင်သည်။ ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများ အလွန်ဆင်းရဲအဆင့်ရှိ အိမ်ထောင်စုများအနည်းငယ် ရှိပါသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်မှာ သုံးပုံနှစ်ပုံခန့်ရှိသော်လည်း ရာသီအလိုက် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အဓိကဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြပြီး ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ လက်လီ ဈေးရောင်း၊ ခေါင်းရွက်ဗျတ်ထိုးလုပ်ငန်း၊ ဆန်ကြိတ်စက်လုပ်ငန်းစသည်တို့တွင်လည်း လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာမှ ဆင်းရဲမှ အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများ၏ (၃၀%)ဖြစ်သော (၄၁)စုကို လေ့လာဆန်းစစ်မှုအရ ယင်းတို့၏ (၃၄%)မှာ သူတပါးထံမှ မချေးငှားပဲ သုံးလခန့်နှင့် (၆၆%)ခန့်မှ (၃)လမှ (၅)လခန့် သူတပါးထံမှ ချေးငှားစရာမလိုဘဲ နပ်မှန်စားသုံးနိုင်ကြကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အကြွေးတင်ရှိမှုတွင် တွေ့ဆုံခဲ့သော အိမ်ထောင်စုအားလုံးသည် အကြွေငွေ (၁၀၀၀၀၀/-)ကျပ်မှ (၅၀၀၀၀၀/-) ကျပ်အထိ တင်ရှိနေကြသည်။ ချေးငွေအများစုကို ပုဂ္ဂလိက ချေးငွေလုပ်ငန်းများ၊ ကျေးရွာသမဝါယမအသင်းနှင့် ကျေးရွာရှိ အများပိုင်ရုံပုံငွေများမှ ချေးယူရရှိကြပါသည်။ ချေးငွေများကို အသုံးပြုကြပုံမှာ စားသုံးရန်အတွက်နှင့် ကျန်းမာရေးကိစ္စရပ်များအတွက် အဓိကသုံးစွဲကြပြီး ဝင်ငွေရအလုပ်အကိုင်များကို ပညာရေးတို့အတွက် ဒုတိယအနေအထားတွင် သုံးစွဲကြသည်။

ကျေးရွာတွင် ထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများမှာ မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုနည်းသူများဖြစ်သည့် သက်ကြီးရွယ်အို(၇)ဦးတို့ဖြစ်ကြသည်။ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုအမျိုးအစားတွင် သစ်တောပြုန်းတီးမှုကိုသာ အသင့်အတင့်အနေအထားတွေ့ရပြီး ကျန်အမျိုးအစားများကို နိမ့်သည့်အနေအထားများတွင်သာ တွေ့ရသည်။ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများအတွက် အုပ်စုအလိုက် ခွဲခြားသတ်မှတ်ရာတွင်လည်း ထိခိုက်သက်ရောက်မှုနိမ့်ကြောင်း တွေ့ရသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အဟာရ

ကျေးရွာတွင် ရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပြီး အစားအစာပြည့်ဝမှုရှိကြသည်။ ကလေးငယ်အများစုလည်း ကျန်းမာကြသည်။ မူလတန်းကျောင်းတွင် ကျောင်းသူ/သားများကိုလည်း အပတ်စဉ်ခန့် အာဟာရတိုက်ကျွေးမှုများရှိပြီး အမျိုးသမီးလူငယ်လူရွယ်၊ သက်ကြီးပိုင်း အများစုတို့သည်လည်း တကိုယ်ရည်သန့်ရှင်းရေးနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများကို ကျေးရွာရှိ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းနှင့် တိုက်နယ်ဆေးရုံတို့တွင် ရရှိနိုင်ကြပြီး (၁၅)မိုင်ခန့်ကွာဝေးပြီး ကားလမ်းဖြင့် အလွယ်တကူ သွားနိုင်သော မြို့နယ်ဆေးရုံး၊ ဆေးဆိုင်များနှင့်လည်း လက်လှမ်းမှီသည်။

ကျေးရွာတွင် ရေတွင်း၊ လက်နှိပ်တုံကင်၊ မော်တာသုံးတုံကင်များမှာ မြေအောက်ရေကို အလွယ်တကူ လုံးလောက်စွာရရှိနိုင်ကြပြီး ဝမ်းပျက်၊ ဝမ်းလျော့၊ တိုက်ဖွိုက်၊ အစာအိမ်ရောင်စသော ရောဂါဖြစ်ပွားမှုများ နည်းပါးကြောင်း တွေ့ရသည်။

(ဇ) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာ၏ ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည် အတော်အသင့်မြင့်မားကြောင်း တွေ့ရသည်။ အများစုသည် အခြေခံအရေး၊ အဖတ်၊ အတွက်တို့ကို တတ်မြောက်ကြပြီး ဘွဲ့ရအရေအတွက်မှာ အသင့်အတင့်များပြားကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာရေးကို ရွာထဲရှိ မူလတန်းကျောင်း (၂)ကျောင်းနှင့် အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းကျောင်းပညာတို့အတွက် ၎င်းကျေးရွာအတွင်း တက်ရောက်သင်ကြားနိုင်ကြသည်။ သို့သော် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုမှာ နိမ့်ကျဆဲဖြစ်ပြီး လူငယ်လူရွယ်များအတွက် ကျွမ်းကျင်မှုအခြေခံသည့်အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများသည်လည်း နည်းပါးဆဲဖြစ်သည်။

(စ) ကျား၊မ ဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် ကျား၊မဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှုအနေအထားမှာ တည်ငြိမ်ကောင်းမွန်ပါသည်။ မိသားစုအတွင်း ကျား၊မတို့၏ အခန်းကဏ္ဍအသီးသီးကို ရပ်ရွာသတ်မှတ်ချက်များအတိုင်း ကျင့်သုံးကြပါသည်။ ကျား/မကြား ပြင်းထန်သော အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းကိစ္စများ မတွေ့ရပါ။ ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများသည် သာမန်အားဖြင့် ပညာရေးနှင့် အခြားနယ်ပယ်များတွင် အခွင့်အရေးတူညီစွာ ရရှိသည်ဟု ယေဘုယျပြောဆိုနိုင်သည်။ ပညာရေးနှင့်ဆိုင်သော ကိန်းဂဏန်းများတွင် မူလတန်း၊ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းများရှိ ကျား၊မအရေအတွက်မှာ အလွန်ကွာခြားမှုမရှိသဖြင့် အမျိုးသမီးများအတွက် ပညာသင်ယူရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးမှာ အမျိုးသားများနှင့် အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ကျေးရွာတွင် နေ့တွက်လုပ်အားခ ငွေကြေးများမှာ အမျိုးသားများမှ ပိုမိုရရှိသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများပါဝင်မှုတို့မှာ အလွန်လျော့နည်းလျက်ရှိသော်လည်း အခြားလူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့များတွင်မူ အမျိုးသမီးပါဝင်မှုအသင့်အတင့်ရှိကြသည်။ ကျား/မတန်းတူညီမျှမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်းများကို မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျား/မတန်းတူညီမျှမှု၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့အတွက် ပိုမိုအထောက်အပံ့ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအခြေအနေ

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင် လူမှုရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း(၃)ဖွဲ့၊ ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ(၄)တို့ ရှိပါသည်။ ယင်းအဖွဲ့များအနက် မြို့နယ်မှ ဖွဲ့စည်းပေးသော လူမှုရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့ဖြစ်သည့် အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့မှာ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာသင်တန်းများတက်ရောက်ခြင်း၊ ပြန်လည်ဆွေးနွေးမှုပေါင်းတို့ဖြင့် လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုများရှိလာပါသည်။ လူမှုရေးအဖွဲ့တွင်မူ ကျေးရွာ၏ လူမှုရေး၊ သာရေး၊ နာရေးကိစ္စရပ်များအတွက် ဈေးဝယ်ခြမ်းရေး၊ ချက်ပြုတ်ရေး၊ ကျွေးမွေးရေးစသော လုပ်ငန်းအမျိုးအစားအလိုက် တာဝန်ခွဲဝေဆောင်ရွက်မှုများ ကောင်းမွန်သည်။ အပွဲမာဒ၊ အလင်းတန်း၊ အာယုပါလစသော အသင်းများကိုလည်း ကျေးရွာမှ လူကြီးအချို့ဦးဆောင်ပြီး လူငယ်လူရွယ်များ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားကာ ကျန်းမာရေးနှင့်အခြားကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်လျှက်ရှိကြသည်။

ကျေးရွာတွင် စီးပွားရေး အခြေခံအသင်းအဖွဲ့များအဖြစ် ကျေးရွာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေး သမဝါယမအသင်း၊ (ဝေဘူဝေဘာ)၊ ပညာရေးရံပုံငွေ ငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်း၊ ဘာသာရေးရံပုံငွေ ငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးရွာရံပုံငွေအဖွဲ့တို့ရှိကြပြီး ကျေးရွာသားအများစုတို့မှာ ကျေးရွာအသင်းအဖွဲ့များတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျှက်ရှိကြသည်။

မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်မီးမရရှိသေးသဖြင့် မြို့နယ်လျှပ်စစ်မှ ဒီဇယ်မောင်းစက်အင်ဂျင်ဖြင့် ကျေးရွာအတွင်း လမ်းမီးများနှင့် ယခင်မီတာ(၃၁)လုံးမျှသာ မီးပေးနိုင်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အခြားအိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် ရပ်ကွက်အလိုက် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များမှပေးသော မီးကိုသာ

သုံးစွဲကြရပါသည်။ ကျေးရွာရှိ အဆိုပါအဖွဲ့အစည်းများမှာ တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့အကြား ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘောတရားတို့နှင့် ပတ်သက်၍ ယေဘုယျအားဖြင့် အားနည်းကြပြီး အဖွဲ့အစည်းများ၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးသင်တန်းများ ရရှိနိုင်ပါက ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်လာနိုင်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သား၊ ငါး ထုတ်လုပ်ရေး ကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် စပါး၊ပဲ၊ ပြောင်း၊နှမ်းများကို အဓိကစိုက်ပျိုးကြပြီး တစ်ချို့အိမ်ထောင်စုများမှာ သီးပင်အစားပင်းများ၊ နှစ်ရှည်ပင်များနှင့် ၄က်ပျောစိုက်ခင်းများရှိကြသည်။ မိုးစပါးစိုက်ဧက( )ကေ ရှိပြီး သီးထပ်အဖြစ် နေကြာကို စိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးစပါးတစ်ဧကပျမ်းမျှအထွက်မှာ (၈၀)တင်း၊ နေကြာတစ်ဧကပျမ်းမျှအထွက်(၂၀)တင်းနှုန်းနှင့် ၄က်ပျောတစ်ဧကအထွက်(၇၀၀)ခိုင်တို့ ထွက်ရှိကြသည်။ ကျေးရွာစိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ မျိုးစပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရေးဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သီးနှံစံပြစိုက်ကွက်များ နမူနာပြစိုက်ပျိုးခြင်းများရှိသည်။ တောင်သူများမှာ လုပ်သားရှားပါးခြင်းနှင့် လုပ်သားများ၏လုပ်အားခ ပိုမိုပေးရကာ ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားရသည်။ သီးနှံစိုက်ခင်းများတွင် ယခင်နှစ်များတွင် ဖျက်ပိုး ကျရောက်မှု ပိုမိုတွေ့ရပြီး ဖျက်ပိုးနှိမ်နှင်းရေးနည်းစနစ်နှင့် ဆေးဝါးတို့ကို စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးမှုများ ရှိလာပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ဝက်မွေးမြူသူအိမ်ထောင်စုမှာ တစ်ရွာလုံး၏ (၁၇%)ဝန်းကျင်ရှိပြီး ဒေသဝက်မျိုးများကို တစ်အိမ်လျှင် (၁)ကောင်၊ (၂)ကောင်မျှသာ မွေးမြူကြပါသည်။ သို့သော်လည်း ယခုနှစ်တွင် ဝက်ရောဂါများ ကျရောက်၍ မွေးမြူသူများမှ အရှုံးနှင့်ရင်ဆိုင်နေရပါသည်။ ကြက်မွေးမြူရေးတွင် ဒေသကြက်ကို တစ်ရွာလုံး၏ (၁၄%)ခန့်သာ မွေးမြူကြပြီး ဥစားနှင့် အသားတိုးကြက်မွေးမြူခြင်း

အနည်းငယ်သာရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ရေမြေနေရာအဆင်မပြေသောကြောင့် ငါးမွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများမရှိပါ။

(ဂ) စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် ဆန်ကြိတ်စက်(၃)ခုနှင့် ဆီကြိတ်စက်(၃)ခုမှအပ အခြားအိမ်တွင်းမှုကုန်ထုတ် လုပ်ငန်းများမရှိပါ။ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာ နေ့စာအလုပ်မျိုး၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဂန်ဆောင်မှု များ၊ စျေးရောင်း၊ ခေါင်းရွက်ဗျက်ထိုး၊ အစိုးရဝန်ထမ်းလုပ်ငန်းများတို့ ဖြစ်ကြသည်။ လုပ်ငန်းအများစုမှာ ရာသီဥတုနှင့်အမျိုးအစားအလိုက် တွက်ခြေကိုက်မှု အနည်းအပါးမှ အသင့်အတင့်အနေအထားတွင် ရှိသည်။ ပန်းရံ၊ လက်သမားများ၏ ဆရာအဆင့်လုပ်အားခမှာ တစ်နေ့(၁၀၀၀/-)ကျပ်ရရှိနိုင်ကြ သည်။ ကျေးရွာတွင် စပါး၊ပြောင်း၊ပဲ၊နေကြာများကို အဓိကကျေးရွာမှ အလုပ်သမားများအတွက် အလုပ်အကိုင်အသင့်အတင့်ရရှိကြသည်။ အပ်ချုပ်၊ဇာထိုးပန်းထိုး၊ ဆံပင်အလှပြင်၊ မုန့်လုပ်နည်း၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်၊ မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်၊ ကားမောင်း၊ ဝပ်ရှော့စသည်တို့သည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း များဖြစ်ကြသော်လည်း ရွာသားအများစုသည် အဆိုပါသင်တန်းများနှင့် အထိအတွေ့နည်းပါးကြသည်။ လုပ်ငန်းခွင်သုံးပညာအရည်အချင်းပိုင်းတွင်လည်း အနည်းငယ်နိမ့်ကျကြပြီး ကျွမ်းကျင်မှုအခြေခံသည့် အလုပ်အကိုင်ရရှိမှုအားနည်းသည်။

(ဃ) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သယံဇာတ စီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် စပါး၊ ပြောင်း၊နေကြာ၊မြေပဲ၊ပဲအမျိုးမျိုး စိုက်ခင်များတွင် ဖျက်ပိုးများကျရောက် တတ်ခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ဓါတုမြေဩသုံးစွဲခြင်းတို့ကြောင့် မြေဆီလွှာအရည်အသွေးကျဆင်း လာနိုင်သည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ စီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း ပလတ်စတစ်အိတ်ခွံ၊ ပုလင်းခွံ၊ ဗူးခွံများကို စနစ်တကျမစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများ မြှင့်တင်ဆောင် ရွက်ပေးသင့်သည်။

ဤကျေးရွာမှာ မြေမြင့်သောအပိုင်းတွင် တည်ရှိ၍ ရေကြီးရေလွှမ်းခြင်းမှ ကင်းဝေးသည်။ ကလေးလွင်ပြင်အတွင်း တည်ရှိပါသောကြောင့် မုန်တိုင်းဘေးအန္တရာယ်တို့နည်းပါးသည်။ အခါအား

လျော်စွာ ကျရောက်တတ်သော မိုးခေါင်ခြင်းက သဘာဝဘေးအန္တရာယ်တစ်ရပ်အနေဖြင့် ရှိနေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

(င) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှ တောင်သူများသည် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသောချေးငွေကို တစ်လအတိုးနှုန်း(၇၀)ပြားတိုး၊ တစ်ဧကတစ်သိန်းခွဲကျပ်နှုန်းဖြင့် အများဆုံး(၁၀)ဧကအတွက် ချေးယူနိုင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း ငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့များမှ တစ်နှစ်အတိုးနှုန်း(၃၀%)ဖြင့် အသင်းဝင်များ ချေးယူနိုင်ကြသည်။ ပုဂ္ဂလိကငွေစုငွေချေးအဖွဲ့များတွင် ချေးငွေကို (၁၂)လအထိ ချေးယူနိုင်ပြီး ဝိုင်းကြီးချုပ်စနစ်ဖြင့် ချေးငွေပြန်လည်ပေးဆပ်ရေးဆိုင်ရာ စည်းကမ်းပိုင်းတွင် တင်းကြပ် ထားသည်။ ကျေးရွာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် သမဝါယမအသင်း (ဝေဘူဝေဘာ)ကို မြို့နယ်သမဝါယမ အသင်းစုချုပ်မှ ချေးငွေဖြင့် ယခုနှစ်တွင် လည်ပတ်လျှက်ရှိသည်။ ကျေးရွာသား အများစုသည် ချေးငွေကို အဓိကအားဖြင့် ရိက္ခာ၊ ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များအတွက် ချေးယူကြပြီး ကျေးရွာတွင် ချေးငွေလိုအပ်ချက် များပြားကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ဆင်းရဲ၊ အလွန်ဆင်းရဲ

အိမ်ထောင်စုများ၏ အကြွေးတင်ရှိမှုကို လေ့လာဆန်းစစ်ချက်အရ အကြွေးငွေပမာဏသည် ကျပ်တစ်သိန်းမှ ငါးသိန်းအထိရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင် စာစစ်ဌာနနှင့် စာသင်ကျောင်း(၃)ကျောင်းရှိပါသည်။ အထင်တန်းကျောင်းကို ကျေးရွာထည့်ဝင်မှုနှင့် တည်ဆောက်ဆဲဖြစ်ပြီး ၂၀၁၆ခုနှစ်တွင် စာစစ်ဌာနအဆင့် အ.မ.က(ခွဲ)ကျောင်း ရရှိခဲ့ရာ မူလတန်းကလေးငယ်များ နှစ်စဉ်တိုးတက်လာ၍ ကျေးရွာထည့်ဝင်မှုနှင့် တည်ဆောက်ရာ ကျောင်းသား/သူများ သင်ကြားရေအခက်အခဲရှိသဖြင့် အလှူရှင်(စာသင်ကျောင်းဆောင်)တစ်ဦး၏ လှူဒါန်းမူကြောင့်ယခုအခါကျောင်းသူ/သားများကောင်းမွန်စွာပညာသင်ကြားနိုင်ပေသည်။ ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်း၊ အခြေခံပညာအလယ်တန်းကျောင်းနှင့် အခြေခံပညာမူလတန်း ကျောင်းတို့ရှိပါသည်။ အထက်တန်းကျောင်းဝန်းကို ကျေးရွာ၏ အရှေ့ဘက်တွင် တည်ရှိပြီး တောင်ဘက်တွင် အ.မ.က(ခွဲ)ကျောင်းတည်ရှိပါသည်။ အဆိုပါ အ.မ.က(ခွဲ)ကျောင်းသည် ကျောင်းမြေ အကျယ်၊ ကျောင်းဆောင်ပရိဘောဂပစ္စည်းများနှင့် ကျောင်းသူ/သားဦးရေတို့မှာ အ.မ.ကကျောင်း အဆင့်သို့ အဆင့်မြှင့်သင်ကြားနိုင်ပေသည်။ သို့ပါ၍ ကျေးရွာမှ ကျောင်းအဆင့်တိုးရန် မျှော်မှန်းလျှက် ရှိပေးသည်။ ကျေးရွာ၏ မြောက်ဘက်တွင် အခြေခံပညာမူလတန်းကျောင်းရှိပါသည်။ ၎င်းမူလတန်း ကျောင်းများတွင် ဝန်ထမ်းအိမ်ယာမရှိပါ။ အောက်ခံနံကပ်တိုက်၊ အပေါ်ထပ်ပျဉ်ထောင် အဆောင်(၂) ဆောင်၊ နံကပ်တစ်ထပ်ကျောင်း(၂)ဆောင်၊ ပျဉ်ကာတစ်ထပ်(၃)ဆောင်တို့ သင်ကြားလျှက်ရှိပါသည်။ ရွာခန့်များသည် လုပ်အားပေးသင်ကြားပေးခြင်းများသာဖြစ်၍ KG တန်းများအတွက် အာဟာရ တိုက်ကျွေးပြီး ကျောင်းသားအားလုံးအတွက် မတိုက်ကျွေးပါ။ ရွာသားအားလုံး၏ (၉၅%)မှာ ရေးတတ်ဖတ်တတ်ကြပြီး (၉)နှစ်အထက်လူဦးရေအားလုံး၏ (၉%)မှာ ဘုန်းကြီးကျောင်းပညာရေးကို ရရှိထားကြသည်။ ရွာသူ/သားများအတွက် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုတို့ကို ကျေးရွာအတွင်း ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း၊ တိုက်နယ်ဆေးရုံနှင့် ကျေးရွာမှ (၁၅)မိုင်ဝေးသည့် ကလေးဆေးရုံသို့ ကားလမ်းဖြင့် အလွယ်တကူ သွားရောက်ကာရရှိနိုင်ကြပါသည်။ သောက်သုံးရေမှာ လက်နှိပ်တုံကင်နှင့် မော်တာသုံးတုံကင်များကို တပ်ဆင်အသုံးပြုကြပြီး လုံလောက်မှုရှိသည်။ တစ်ရွာလုံးနီးပါးယင်လုံ အိမ်သာသုံးစွဲကြသဖြင့် ရေကြောင့်ဆက်စပ်ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါများ ဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပါသည်။ စာသင်ကျောင်းများတွင်လည်း အိမ်သာကိုစနစ်တကျဆောက်လုပ်ထားပြီး ကျောင်းသား/သူများအတွက် အသုံးပြုရန် လွယ်ကူသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်မည့်အနေအထားသီးသန့်မရှိသော်လည်း လက်ဖက် ရည်ဆိုင်၊ ဇယ်တောက်ခုံနှင့် ဘောလီဘောကွင်းများရှိသည်။ သူတို့သည် ကျေးရွာရှိလူမှုရေး လုပ်ငန်းများ တွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပြီး ဘာသာရေးပွဲတော်များတွင်လည်း ရိုးရာအကများ ဖြင့် တင်ဆက်ပါဝင်ကြသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် မြောင်းတူး၊ လမ်းဖောက်ခြင်းလုပ်ငန်းများတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်မှုများရှိသည်။

(၈) အခြေခံအဆောက်အဦများအား လက်လှမ်းမီမှု လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာအတွင်း လမ်းများမှာ မြေသားလမ်း အမျိုးအစားဖြစ်ပြီး ကိုယ်ထူကိုယ်ထ သဲခင်းခြင်း ပြုလုပ်ထားသောကြောင့် အချိန်မရွေးသွားလာနိုင်ပါသည်။ ကလေး-ဂန့်ဂေါလမ်းပေါ်တွင် တည်ရှိပါသည်။ မဟာဓါတ်အားလိုင်းနှင့် သွယ်တန်းချိတ်ဆက်မှုမရှိပါ၍ မီးမရရှိသေးပါ။ ယခင်လျှပ်စစ်မီတာ (၃၁)လုံးနှင့် (၁၂)KV ရှိ ဒီဇယ်မီးစက်(၁)လုံးဖြင့် မြို့နယ်လျှပ်စစ်ဦးစီးဌာနမှ ကြီးကြပ်၍ တစ်နေ့ (၃)နာရီ ပေးဝေဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကမီးစက်များမှ လျှပ်စစ်မီးနှင့် အိမ်သုံးဆိုလာ ဘက်ထရီစနစ်ဖြင့် လျှပ်စစ်ကို အသုံးပြုသူများရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို စျေးကွက်နှင့်အခြားလူမှုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ အိမ်တိုင်း လက်ကိုင်ဖုန်းအား အသုံးပြုနိုင်ကြပြီဖြစ်သည်။ အင်တာနက်ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်ပြီး ကျေးရွာ စာကြည့်တိုက်အဆောက်အဦမရှိသေးပါ။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။ သို့သော် ရွာသားများသည် မိုဘိုင်းတယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို အသုံးပြုနိုင်ကြပြီး လိုအပ်သော သတင်းအရင်းအမြစ်များအတွက် လိုအပ်သလိုဆက်သွယ်သိရှိနိုင်သည်။ ခိုးမှုအနည်းငယ်ပါရှိသော်လည်း အကြမ်းဖက်မှု၊ လူကုန်ကူးမှုမရှိပါ။ မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲသူများလည်း ဆေးဖက်ဌာနများနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်နေပါ၍ ထပ်မံ၍ စိုးရိမ်ရသည့် အခြေအနေမရှိပါ။ အခိုက်အတန့် ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားမှုများ အခြေအနေအလိုက်ဖြစ်ပေါ်တတ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ယခုနှစ်တွင် မူးယစ်ဆေးဝါးရောင်းဝယ်မှုနှင့် သုံးစွဲသူဦးရေမှာ တိုးတက်လာခဲ့ပါသည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေများ

နတ်ချောင်းကျေးရွာသည် ပထဝီဝင်အနေအထားအရ မြေပြန့်ဒေသတွင် တည်ရှိပြီး၊ ကလေးတောင်ပိုင်း၊ ကလေး-ဂန့်ဂေါကားလမ်းမပေါ်တွင် တည်ရှိသော ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်ပါသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအရ အထူးကောင်းမွန်မှုရှိပြီး၊ တစ်နှစ်ပတ်လုံး လွယ်ကူချောမွေ့စွာ သွားလာနိုင်ပေသည်။ နတ်ချောင်းကျေးရွာတွင် ဒေသန္တရစျေး၊ တိုက်နယ်ဆေးရုံး၊ ဘူတာရုံ၊ စာစစ်ဌာနတို့ရှိကြပါသည်။ ဘွဲ့ရအရေအတွက် အသင့်အတင့်ရှိပြီး ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများကို လူငယ်များကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်များကို တိုးတက်ကောင်းမွန်စေပါမည်။ ကျေးရွာလူထု၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ကောင်းမွန်ပြီး ကျန်းမာရေးပံ့ပိုးပစ္စည်းများဖြင့် ဝန်ဆောင်မှုများသို့လည်း အလွယ်တကူလက်လှမ်းမှီနိုင်ကြသည်။ကျေးရွာသားများအနေဖြင့်စိုးရိမ်ရသော

ဆေးဝါးကုသလိုမှုအတွက်လည်း နတ်ချောင်းတိုက်နယ်ဆေးရုံ၊ ကလေးပြည်သူ့ဆေးရုံများသို့ သွားရောက်ပြီး ဆေးကုသမှုများ ခံယူနိုင်ကြသည်။

ကျေးရွာအတွင်းတွင် ပြင်ပနှင့်ကျေးရွာအတွင်းမှ ဖွဲ့စည်းထားသော လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ အတော်အသင့်ရှိပြီး အဖွဲများ၏ လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုမှာ ကောင်းမွန်ကြပေသည်။ ပြင်ပပုဂ္ဂလိက ငွေချေးအဖွဲ့များ၊ အစိုးရဌာနများနှင့် အချိတ်အဆက် အားကောင်းမှုရှိပြီး၊ ထိုအထောက်အပံ့များသည် ကျေးရွာအတွက် လယ်ယာလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်မှုနှင့် အခြားအသေးစားလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရန် လွန်စွာအထောက်အပံ့ကောင်းများ ဖြစ်စေပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှလည်း စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သော နည်းပညာပေး စံပြစိုက်ကွက်များကို ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးထားခြင်းသည်လည်း တောင်သူများအတွက် ခေတ်မှီစိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များအား အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ရရှိစေသည်။

သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် လယ်မြေများသည် မြေပြန့်ဖြစ်ပြီး မြေဆီဩဇာအတော်အသင့်ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူများသည် လယ်ယာထွက်ကုန်များကို အလွယ်တကူ သယ်ယူပို့ဆောင်ရောင်းချနိုင်သည်။ စပါး၊ နှမ်း၊ ငှက်ပျော၊ ပဲအမျိုးမျိုး၊ နေကြာနှင့် မြေပဲတို့ကို အဓိက စိုက်ပျိုးကြပြီး သီးနှံစိုက်ပျိုးမှုအား လွန်စွာအထောက်အကူဖြစ်စေသည်။

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။ ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို စျေးကွက်နှင့်အခြားလူမှုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် အခြားသတင်းအချက်အလက်များအတွက် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သည်။

လူမှုရေးပရဟိတ အသင်းအဖွဲ့များရှိပြီး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် အခြားလူမှုရေးကိစ္စအဝဝအား ကူညီဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်ပေးကြသည်။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနှင့် ပတ်သက်၍ စက်ရုံအလုပ်ရုံများ မရှိသည့်အတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း ရှားပါးသည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာအနေအထားအရ ယေဘုယျအားဖြင့် အဟန့်အတားစိန်ခေါ်မှုအများအပြားမတွေ့ရှိရပေ။ သို့သော် ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများရှိပြီး၊ အဖွဲ့များကြားတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုရှိသော်လည်း ခေါင်းဆောင်မှုအပိုင်းနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုအပိုင်းတွင် စနစ်တကျအနည်းငယ်အားနည်းကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး မြေလွတ်မြေရိုင်းများထပ်မံတိုးချဲ့နိုင်တော့ပဲ လက်ရှိမြေပေါ်တွင် ထုတ်လုပ်မှုတိုးမြှင့်ရန် ဆောင်ရွက်ကြသည်။ သီးနှံပိုးမွှားကျရောက်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ယခုနှစ်ပိုင်းတွင် ပိုမိုကျရောက်လာကြောင်း သိရှိရသည်။ သို့သော် ထိခိုက်ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုအထိ မရှိပေ။

ကျေးရွာတွင် မဟာဓါတ်အားလိုင်းရရှိရန် အခြေအနေမရှိသေးပါ။ သို့သော် လျှပ်စစ်မီတာ (၃၁)လုံးခန့်နှင့် (၁၂)KVရှိ ဒီဇယ်မီးစက်တစ်လုံးကို လျှပ်စစ်ဝန်ကြီးဌာနမှ တစ်နေ့(၃)နာရီ ရယူအသုံးပြုသူများရှိပါသည်။ ရေအားလျှပ်စစ်အနည်းငယ်ရှိပြီး အခြားစွမ်းအင်သုံး လျှပ်စစ်ဓါတ်အားပေးစနစ်မရှိပါ။

နတ်ချောင်းရွာတွင် လုပ်သားများပေါများပြီး အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ အလွန်ရှားပါးပါသည်။

၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ အဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီး လာမည့်(၅)နှစ်တာ ကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားပါသည်-

(၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် စိုက်ပျိုးကုန်ထုတ်လုပ်မှုမြှင့်တင်ခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်းလမ်းနှင့် ရွာချင်းဆက်လမ်းများ ပိုမိုကောင်းမွန်လာအောင် ဖန်တီးခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်များ ဖန်တီးခြင်း၊ သက်မွေးပညာသင်တန်းများ ရရှိခြင်းမှတဆင့် ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွားရေးအနေအထား ကို တိုးတက်ရရှိစေမည်။

(၂) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် ပညာရေးဝန်ဆောင်မှု၊ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုနှင့် ကျေးရွာအခြေခံအဆောက်အဦးများကို တိုးတက်ကောင်းမွန်လာအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာသူ/သားများ ပညာရည်မြင့်မားပြီး လူသားဆိုင်ရာစွမ်းဆောင်ရည်နယ်ပယ်ကို ကျယ်ဝန်းလာစေကာ လူနေမှုဘဝတိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေသည်။

(၃) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စီးပွားရေးအုပ်စုများ ဖွဲ့စည်းပြီး ကျေးရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားလာမှုတဆင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံခန့်ခွဲမှု ယန္တရားတိုးတက်လာရမည်။

(၄) မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်ကို ရရှိမည်ဆိုပါက ကျေးရွာလူထု လူနေမှုအဆင့်နှင့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုများ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော် နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါအကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်-

(ကက) ကျေးရွာတွင် အရင်းအနှီးချေးငွေ၊ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာအသုံး ပြုနိုင်ရေးနှင့် နည်းပညာအသုံးချနိုင်စွမ်းရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည်။အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် ချေးငွေများ အတိုးနှုန်း သက်သာစွာဖြင့် ပိုမိုရရှိစေရန်အတွက် မြို့နယ်ရှိ ဘဏ်များ၊ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးငွေရရှိနိုင်ရာ အခြားနေရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။ အရင်းအနှီးငွေများ ရရှိပါက စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ခွဲဝေချထားပေးမည်။

(ခခ) ကျွန်ုပ်တို့သည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ သင်တန်းများတက်ရောက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော သင်တန်းသားများကို ရွေးချယ် စီစဉ်ပေးရမည်။ ထိုသင်တန်းများသည် သင်တန်းသားများအတွက် ကျွမ်းကျင်မှုများကို တိုးပွားရရှိစေပြီး ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ ထူထောင်တိုးချဲ့နိုင်ရန် အထောက်အကူပြုပေမည်။ ကျေးရွာတွင်

အ.ထ.ကကျောင်းနှင့် မူလတန်း (၂)နှစ်ကျောင်းရှိရာ အ.မ.က(ခွဲ)ကျောင်းမှာ ကျောင်းအဆင့်တိုးရရှိရန် မျှော်မှန်း ထားပေသည်။ ကျေးရွာတွင် ရွာတွင်းလမ်းနှင့် ကုန်ထုတ်လမ်းများ တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်းများကိုလည်း ကျေးရွာအခြေပြုလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော် စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည်များ ပိုမိုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရန် တိုက်တွန်း အားပေးဆောင်ရွက်မည်။

၇။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အချိန်ကာလ

(က) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြင်းစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ ဦးစားပေးအစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ အချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာအကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(ကက) တိုးချဲ့လူနာဆောင်ဆောက်လုပ်ခြင်း
(ခခ) လျှပ်စစ်မီး ရရှိရေး (မဟာဓါတ်အား)
(ဂဂ) အ.မ.က ကျောင်းဝင်းမြေနေရာ ရရှိရေး
(ဃဃ) ဆရာ/မများ လုံလောက်စွာရရှိရေး (အ.မ.က ကျောင်း)
(ငင) (၄၀'×၈၀')ရှိ ကွန်ကရစ်တံတားတည်ဆောက်ခြင်း
(စစ) စက်ချုပ်၊ ယက္ကန်း အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ဖွင့်လှစ်ရန်
(ဆဆ) ကျေးရွာဘောလုံးကွင်း အဆင့်မြှင့်တင်ရန်
(ဇဇ) သစ်တောနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန်အတွက် ထင်းအစားထိုးနှင့်အခြားလောင်စာများ အသုံးပြုနိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ရန်

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ပြီးဆုံးရန် ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များ၏ အချိန်ဇယားကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို နှစ်အလိုက် လိုအပ်သလို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီး နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲရာတွင်လည်း ထည့်သွင်းပေးမည်-

စီမံချက်	အဆင့်	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁	၂၀၂၂
၁။ တိုးချဲ့လူနာဆောင်ဆောက်လုပ်ခြင်း	၁	✓				
၂။ လျှပ်စစ်မီး ရရှိရေး (မဟာဓါတ်အား)	၂		✓			
၃။ အ.မ.က ကျောင်းဝင်းမြေနေရာ ရရှိရေး	၃			✓		
၄။ ဆရာ/မများလုံလောက်စွာရရှိရေး (အ.မ.က ကျောင်း)	၄				✓	
၅။ (၄၀'×၈၀')ရှိ ကွန်ကရစ်တံတား တည်ဆောက်ခြင်း	၅					✓

နတ်ချောင်းကျေးရွာအုပ်စု၊ နတ်ချောင်းကျေးရွာ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီဝင်များစာရင်း

စဉ်	အမည်	အဘအမည်	မှတ်ပုံတင်အမှတ်	အသက်	တာဝန်	ဖုန်းနံပါတ်
၁	ဦးလင်းနိုင်	ဦးစောမောင်	၅/ကလထ(နိုင်)၁၁၂၉၆၅	၄၅	ဥက္ကဋ္ဌ	၀၉-၄၀၂၆၃၅၈၂၂
၂	ဦးအောင်ဌေး	ဦးဖိုးမှတ်	၅/ကလထ(နိုင်)၀၆၂၆၈၇	၆၃	ဒု-ဥက္ကဋ္ဌ	၀၉-၉၇၈၄၃၀၇၉၃
၃	ဦးကျော်ဝင်းစိုး	ဦးသိန်းမြင့်	၅/ကလထ(နိုင်)၁၄၈၅၆၉	၃၈	အတွင်းရေးမှူး	၀၉-၄၄၄၁၈၈၈၀၃
၄	ဦးအောင်သူ	ဦးဌေးလွင်	၅/ကလထ(နိုင်)၁၅၇၄၈၉	၃၁	စာရင်းကိုင်	၀၉-၄၀၀၅၃၃၈၉၄
၅	ဦးစံမင်း	ဦးခိုင်အုပ်	၅/ကလထ(နိုင်)၀၆၃၇၇၈	၆၀	ဘဏ္ဍာရေးမှူး	၀၉-၄၀၀၃၀၉၉၆၃
၆	ဦးဝင်းအောင်	ဦးဘအေး	၅/ကလထ(နိုင်)၀၆၄၃၂၄	၅၈	သော့ကိုင်(၁)	၀၉-၂၅၆၁၅၇၃၆၁
၇	ဦးမြင့်ဇော်လင်း	ဦးသောင်းအုပ်	၅/ကလထ(နိုင်)၁၁၉၈၅၇	၄၂	သော့ကိုင်(၂)	၀၉-၄၀၀၅၂၅၁၁၆
၈	ဦးအောင်ကျော်ထွေး	ဦးမောင်ရ	၉/မလန(နိုင်)၁၀၅၂၉၆	၄၇	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၂၅၆၁၉၀၁၂၉
၉	ဦးစောမင်းနိုင်	ဦးရာဖေ	၅/ကလထ(နိုင်)၀၆၄၀၆၈	၄၇	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၂၅၆၃၀၁၁၈၆
၁၀	ဦးညို၀င်း	ဦးချစ်မောင်	၅/ကလထ(နိုင်)၀၆၄၀၈၁	၄၈	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၄၀၁၅၁၅၄၁၆
၁၁	ဒေါ်ကြည်လှ	ဦးမောင်ခင်	၅/ကလထ(နိုင်)၁၅၅၄၉၃	၄၈	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၄၀၀၄၇၈၄၄၃
၁၂	ဦးမင်းမောင်ဌေး	ဦးဌေး၀င်း	၅/ကလထ(နိုင်)၁၅၁၂၀၈	၃၇	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၂၅၉၁၈၄၉၂၉
၁၃	ဦးမင်းအောင်	ဦးညီဦး	၅/ကလထ(နိုင်)၁၅၄၈၉	၃၈	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၄၄၈၃၇၁၁၅၅

နတ်ချောင်းကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ တည်ဆောက်မှုအခြေအနေ

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၁	စိုက်ပျိုးရေ/	သစ်တောများထိန်းသိမ်း	သစ်တောထိန်းသိမ်းရန် အသိပညာ	သစ်ကြူးများ/တောင်ယာခုတ်	သစ်တောချစ်သူများ/	သစ်တောနှင့် သဘာဝသံယံ
	သောက်သုံးရေ	စိုက်ပျိုးမှုမရှိခြင်း	ပေး ဟောပြောရန်နှင့် သစ်ပင်များ	သူများကြောင့် သစ်တောများ	လူထုပါဝင်မှုများ	ဇာတ (ချောင်း / မြောင်း)
	လျော့နည်းလာခြင်း		ပြန်လည်စိုက်ပျိုးရန် အချိန်မှီခြင်း။	ပြုန်းတီးလာ	ဌာနများပူးပေါင်းပါ	ထိန်းသိမ်းခြင်း။
			CF ကဲ့သို့သစ်တောထိန်းသိမ်းရေး		ဝင်ရန်လို။	
			အဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းကာ ထိန်းသိမ်း			
			ကာကွယ်ခြင်း။			
၂	လူနာဦးရေနှင့်ကိုက်	လူဦးရေတိုးပွားလာခြင်း။	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်၊	ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းလုံလောက်	ဌာနမှ တောင်းခံခြင်း၊	ကျန်းမာရေးအဆင့်မြှင့်တင်
	ညီသောအဆောက်	ခြင်း။ရောဂါများပေါများ	မြေနေရာရှိခြင်း၊ရေလွယ်ကူစွာရရှိ	မှု မရှိခြင်း၊ ရန်ပုံငွေနှင့်ဆေးဝါး	အလှူရှင် များမှ လှူ	နိုင်ရေး။
	အဦး မရှိခြင်း။	လာခြင်း။ (ကူးစက်အပါအဝင်)	ခြင်း။	များ မပြည့်စုံခြင်း။	ဒါန်းခြင်း။	
၃	သီးနှံကုန်ထုတ်	သီးနှံကုန်ထုတ်လမ်း၌	တောင်သူအများမှအလှူငွေစုပေါင်း	ပြည်သူလူထုထည့်ဝင်ငွေဖြင့်	ပြည်သူလူထုထံမှအလှူငွေ	အလျားပေ(၄၀)၊အနံပေ(၈၀)
	လမ်း၌မြောင်းကူး	တံတားမရှိသောကြား	၍ လှူဒါန်းဆောက်လုပ်လိုခြင်း၊	မပြီးမြောက်နိုင်ခြင်း။	ထည့်ဝင်ငွေစုဆောင်းကောက်ခံ	ရှိ ကွန်ကရစ်တံတား တည်
	တံတားမရှိခြင်း။	မြောင်းအားဖြတ်သန်း	ကျောက်သဲလွယ်ကူစွာရရှိနိုင်ခြင်း		ခြင်း။	ဆောက်သွားနိုင်ရန်။
		သွားလာရခြင်း။	တောင်သူလေ့ကျင့်တို့ကော်မတီ		လက်လှမ်းမှီရာဌာနဆိုင်ရာများ	
			ဖွဲ့စည်းထားသည်။		သို့ တင်ပြတောင်းခံခြင်း။	
၄	ကျောင်းဝန်းမြေ	ဝန်ထမ်းအိမ်ရာဆောက်	ပြည်သူများက ကျောင်းဝန်းဧရိယာ	ကျောင်းဝင်းတိုးချဲ့မြေဝယ်ယူ	တိုးချဲ့မြေဝယ်ယူနိုင်ရေးအတွက်	ဝန်ထမ်းအိမ်ရာဆောက်လုပ်
	ဧရိယာကျဉ်း	လုပ်ရန်နှင့်အားကစား	တိုးချဲ့နိုင်ရန် စိတ်ဝင်စားခြင်း၊	နိုင်ရန် ငွေကြေးအခက်အခဲရှိ	အလှူရှင်ရှာဖွေမည်။လက်လှမ်း	ရန် မြေနေရာနှင့်အားကစား
	မြောင်းခြင်း။	ကွင်းတိုးချဲ့ရန်။	ကျောင်း၏ဘေးတွင်တိုးချဲ့မြေဝယ်	နေခြင်း။	မှီရာ ဌာနများသို့ အလှူငွေတင်	ကွင်း တိုးချဲ့နိုင်ရန် မြေနေရာ
			ယူရန် မြေယာအသင့်ရှိခြင်း။		ပြတောင်းခံမည်။မြေပိုင်အား	ရရှိရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်
					အလှူဒါနစိတ်အား ထက်သန်	မည်။
					စေရန် နှိုးဆော်ပြောဆိုမည်။	

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၅	မဟာဓါတ်အား	လူနေမှုဘဝအဆင့်မြှင့်တင်	ပြည်သူလူထုမှကိုယ်ထူ	ကျေးလက်ဒေသများသို့	ပြည်သူလူထုထည့်ဝင်	နတ်ချောင်းကျေးရွာ
	လိုင်းမရရှိခြင်း	ရန်၊ သဘာဝတောတောင်	ကိုယ်ထရွာတွင်းလျှပ်စစ်	နိုင်ငံတော်မှ လျှပ်စစ်မီးဖြန့်ဝေ	ငွေကိုကြိုတင်ငွေစုဆောင်း	ရွာတွင်း မဟာဓါတ်အားလိုင်း
		ရေမြေထိန်းသိမ်းနိုင်ခြင်း။	မီးသွယ်တန်းရရှိနိုင်ခြင်း	မပေးနိုင်ခြင်း။	ထားရှိခြင်း၊	လျှပ်စစ်မီးရရှိရန်
			နှင့်မြေနေရာစီမံဆောင်		လက်လှမ်းမှီရာဌာနများသို့	ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခြင်း။
			ရွက်ပေးနိုင်ခြင်း။		တင်ပြတောင်းခံခြင်း။	
၆	ဝင်ငွေရအိမ်တွင်း	မိသားစုဝင်ငွေတိုးပွားလာ	အမျိုးသမီးများအတွက် အိမ်တွင်း	လက်မှုပညာသင်တန်းများ	လက်မှုပညာဆင့်ပွား	ဝင်ငွေရအိမ်တွင်းမှုလုပ်ငန်း
	မှုလုပ်ငန်းမရှိခြင်း	စေရန်၊ အိုးမကွာ၊ အိမ်မကွာ၊	မှုလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နိုင်	မရှိခြင်း၊ချေးငွေလုံလောက်စွာ	သင်တန်းများ ဖိတ်ခေါ်	လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် အကောင်
		ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်	ရန်အချိန်ရှိခြင်း၊	မရရှိနိုင်ခြင်း။	တက်ရောက်ခြင်း။	အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
		နိုင်ခြင်း။	မြေနေရာလုံလောက်ခြင်း။			
၇	အလုပ်အကိုင်ရှား	အလတ်စား၊အကြီးစား	လုပ်သားပေါများခြင်း၊	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမရှိခြင်း လျှပ်စစ်	လုပ်သားများစွာ စီးပွားရေး	တစ်ပိုင်တစ်နိုင်ရိုးရာယက္ကန်း
	ပါးခြင်း။	ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများ	ကုန်ကြမ်း ပေါများခြင်း။	ဓါတ်အားမရငွေကြေးပစ္စည်း	လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများစွာ ဖိတ်	မှ အခုအဖွဲ့ပိုင်ယက္ကန်း
		မရှိခြင်း။	စက်ရုံအလုပ်ရုံများ	စိုက်ထုတ်ရန် မတတ်စွမ်းနိုင်	ခေါ်တင်ပြခြင်း လက်မှုနည်း	လုပ်ငန်းအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း။
			တည်ဆောက်ရန်	ခြင်း၊ ချေးငွေမရရှိခြင်း။	ပညာ/ပညာပေး အကူအညီရ	
			မြေနေရာရှိခြင်း။		ယူခြင်း။	
၈	အားကစားကွင်း	ကျန်းမာကြံ့ခိုင်စေရန်	တန်ဖိုးနည်းမြေ	ကျေးရွာမှရရှိငွေနှင့်လက်လှမ်း	ကျေးရွာတွင်း ကြိုတင်ငွေစု	စံချိန်မီအားကစားကွင်းဖြစ်
	မရှိခြင်း	အားကစားကွင်းမရှိသဖြင့်	နေရာရရှိနိုင်ခြင်း၊	မမှီနိုင်ခြင်း။	ဆောင်းထားနိုင်ခြင်း၊ဝန်ကြီး	ပေါ်လာစေရန်

						ကြိုးစားအားထုတ်
		အဆင်ပြေရာကွင်းပြင်	ကျေးရွာမှပံ့ပိုး		ဌာနများသို့	ဆောင်ရွက်သွားနိုင်ရန်။
		များ၌ယာယီကွင်းဖော်ပြ	ငွေရရှိနိုင်ခြင်း။		တင်ပြတောင်းဆိုခြင်း။	
		ပြင်ကစားရခြင်း။				

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြု ဇယားများ

(၁) ကျေးရွာ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း
၁ နှစ် အောက်	နို့စို့အရွယ်	၅၄	၆၉	၁၂၃
၁ နှစ်မှ ၄ နှစ် အထိ	၅ နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၂၀၃	၁၇၂	၃၇၅
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ် အထိ	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၃၃၃	၂၉၄	၆၂၇
၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ် အထိ	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၂၈၁	၂၉၈	၅၇၉
၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ် အထိ	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၂၅၂၂	၂၇၇၀	၅၂၉၂
၆၅ နှစ် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၂၀၀	၂၈၉	၄၈၉
စုစုပေါင်း		**၃၅၃၃**	**၃၈၉၂**	**၇၄၈၅**
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု		**၁၇၄၇**		

ရင်းမြစ် ... (၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်-အိမ်ခြေ (၁၇၄၇)အိမ်ရှိပြီး အလုပ်လုပ် နိုင်သောလူဦးရေမှာ ကျေးရွာလူဦးရေ၏ (၇၀.၇%) ရှိပါသည်။ ကလေးငယ်များမှာ ကျေးရွာ လူဦးရေ၏ (၁.၆၄)ရှိ၍ သက်ကြီးရွယ်ကြီးများမှာ (၆.၅၃%) ဖြစ်ပါသည်။ကျန်ရှိသော (၁၆.၁၁%)မှာ ပညာသင်နေကြသော ကျောင်းသား/သူဦးရေဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင်ဘုန်းကြီးကျောင်း (၄) ကျောင်း ရှိ၍ စုစုပေါင်းရဟန်းသံဃာဦးရေ (၁၈)ပါးရှိပါသည်။ ကိုရင်(၉)ပါး၊ သံဃာတော်(၉)ပါး အတင်းသုံးနေထိုင်တော်မူကြပါသည်။

(ခ) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(ခ-၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစု ဝင် လုပ်အား		
စိုက်ပျိုးစီးပွား လုပ်ငန်းများ					
၁	**လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၇၆၃	၁၄၂၄	၉၀	မြင့် □ လတ် □Â နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၂၁၁	၃၃၃	၁၃၈	မြင့် □ လတ် □Â နိမ့် □
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစု ဝင်လုပ်အား		
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၈		မြင့် □ လတ် □ Â နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့် □ လတ်□Â နိမ့် □
၃	**ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန်ငါး/ပုစွန် စသော ရေသတ္တဝါများ ဖမ်းခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □
၄	**သစ်တောလုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ					
၅	**သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □
၆	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၇	၄	၄	မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □Â
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း			၈	မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □Â
၇	**လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၁	၁		မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □Â
၈	**ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၂	၂၂	၄	မြင့် □ လတ်□Â နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၇	၈	၃	မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □Â
၉	**ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာနှင့် တာရှည်ခံအိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၁	၁၁	၁	မြင့် □ လတ်□Â နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း			၁	မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □
၁၀	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆရာဝန်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၄	၈	၁	မြင့် □ လတ်□Â နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း			၁	မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □Â
၁၁	**လက်လီ– လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၀၆	၁၄၂	၃၂	မြင့် □ လတ်□Â နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □
၁၂	**ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၇	၉		မြင့် □Â လတ်□ နိမ့် □

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစု ဝင် လုပ်အား		
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □
၁၃	**ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၄		၂	မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □Â
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □
၁၄	**ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □
၁၅	**အိမ်ခြံမြေ၊ ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □
၁၆	**ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၁	၁		မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □Â
၁၇	**ပညာရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁			မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □Â
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၂၀	၂၇	၅၆	မြင့် □Â လတ်□ နိမ့် □
၁၈	**ကျန်းမာရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း			၆	မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □Â
၁၉	**လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □
၂၀	**အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				☒
	အလုပ်သမား / ကျပန်း / ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၄၆၆	၁၂၅၇		
၂၁	**ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း			၂	မြင့် □ လတ်□ နိမ့် □Â
	စုစုပေါင်း				☒

ရင်းမြစ် ... (၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက်- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများတွင် တောင်သူလုပ်ငန်း(၇၄)ဧကနှင့် ကိုယ်ပိုင်ထွန်စက်(၂)စီးဖြင့် လုပ်ကိုင်သူအထိရှိပြီး တောင်သူ လုပ်သားများမှာ မြေစုဖြင့်လုပ်ကိုင်ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ပညာကဏ္ဍတွင်လည်း ကိုယ်ပိုင်အထက် တန်းကျောင်းပိုင်သူအထိရှိပါသည်။ ကိုယ်ပိုင်စားသောက်ဆိုင်ပိုင်ရှင်များမှာ မြေယာမရှိသော်လည်း ပြေလည်သူများဖြစ်ကြပြီး အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းအများစုမှာ စားဝတ်နေရေးအသင့်အတင့်မျှတ ဖူလုံရုံသာရှိပါသည်။ တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေး (ကျွဲ၊နွား)လုပ်ကိုင်သူများမှာလည်း မိဘ လက်ငုတ် လက်ရင်းမွေးမြူခြင်းသာဖြစ်ကြပါသည်။ စီးပွားဖြစ်လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းမရှိပါ။ ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စု(၆%) ခန့်သည် အဓိကလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိဘဲ သားသမီးများ၏ထောက်ပံ့ငွေ ဖြင့် ရပ်တည်နေထိုင်သည့်အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ပါသည်။

(ခ-၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)	
			ကျား	မ	ကျား	မ
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	နေ့စား	၇၀၀၀	၅၀၀၀	၆၀၀၀	၄၀၀၀
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား				
၃	ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန် ငါးဖမ်း ခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)	နေ့စား				
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ် လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား				
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား				
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	၈၀၀၀	၆၀၀၀	၃၅၀၀	၃၀၀၀
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်း များ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား	၅၀၀၀		၃၅၀၀	
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား	၂၀၀၀	၂၀၀၀	၁၅၀	
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်း ပေးသူ စသည်)	နေ့စား				
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း	နေ့စား	၂၅၀၀	၂၅၀၀	၂၀၀၀	၂၀၀၀

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက် (၁) **လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)**

(၂) **နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက်- နေ့စားလုပ်သားများမှာ ပန်းရံဆောက်လုပ်ရေး၊ တောင်သူလုပ်ငန်းများကို မိမိစရိတ်စားဖြင့် လုပ်ကိုင်ကြရပြီး တစ်နေ့လျှင်နံနက်(၇:၀၀)နာရီမှ ညနေ(၅:၀၀)နာရီခန့်အထိ အလုပ်လုပ်ကြရပါသည်။ လက်လီလက်ကား၊ စားသောက်ဆိုင် လုပ်သားများမှာ မနက်လင်း(၈:၀၀)နာရီမှ ည(၉:၃၀)နာရီခန့်အထိ လုပ်ဆောင်ကြရပြီး အလုပ်ရှင်မှ စရိတ်ကျွေးပါသည်။ လုပ်သားအများစုမှာ ငယ်ရွယ်သူများဖြစ်ကြပါသည်။

(ဂ) သဘာဝရင်းမြစ်များ

(ဂ-၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)		
လယ်မြေ	၁၉၅၈.၅	ကောင်း ☐	သင့်☐Â	ညံ့ ☐
ယာမြေ / တောင်ယာမြေ	၅၀၉.၀	ကောင်း ☐	သင့်☐Â	ညံ့ ☐
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၇၀.၅	ကောင်း ☐	သင့်☐	ညံ့ ☐Â
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	၃၀၈၉.၀	ကောင်း ☐Â	သင့်☐	ညံ့ ☐
ဓနိတောမြေ		ကောင်း ☐	သင့်☐	ညံ့ ☐
စားကျက်မြေ	၅.၀	ကောင်း ☐	သင့်☐	ညံ့ ☐Â
မြေလွတ် မြေလပ်	၅၃.၀	ကောင်း ☐	သင့်☐	ညံ့ ☐Â
စုစုပေါင်း	၅၆၈၅	☒		

ရင်းမြစ် ... (၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၃) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ (၄) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ မြေလွတ်မြေလပ် ဆိုသည်မှာ ယခင်က သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်လာခဲ့ပြီး အကြောင်းအမျိုးမျိုး ကြောင့် စွန့်လွတ်ထားသည့် သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်သူမရှိသော စိုက်ပျိုးရေး (သို့) မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်နိုင်သည့် မြေနှင့် နိုင်ငံတော်က သီးသန့်လျာထားသတ်မှတ်သည့် မြေများကို ဆိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက်-နတ်ချောင်းကျေးရွာသည် တောင်သူများ လုပ်ကိုင်လျှက်ရှိသော တောင်သူစိုက်ပျိုးမြေများမှာ နတ်ချောင်းကျေးရွာဝိုင်ဧရိယာများသာမက အနီးရှိကျေးရွာဧရိယာများထိ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ စာကျက်မြေနှင့် မြေလွတ်နည်းပါး၍ ၄င်းတို့မှာ အသုံးပြုရန်မလွယ်ကူသော မြေညံ့များဖြစ်ပါသည်။ အချို့တောင်သူများသည် တနိုင်တပိုင် ဥယျာဉ်ခြံများလည်း စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ အများအားဖြင့် ၄င်ပျောပင်စိုက်ကြပါသည်။ မြေဆီ ကောင်းမွန်သော ဧကနည်းပါး၍ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သောဧကများသာ ဖြစ်ပါသည်။ ကိုင်းကျွန်းမြေများမှာ မြစ်သာမြစ်ရေလျှံပိုင်းတွင်ရှိ၍ အချို့နှစ်များတွင် ရေလွှမ်းမိုးမှုဒဏ်ကို ခံရ၍ မြေဆီကောင်းမွန်ပါသည်။ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း အသုံးပြုနိုင်မှုမရှိပါ။ လယ်ယာကိုင်းစိုက်ဧကများမှာ ပုံစံ(၇)ရှိ၍ စားကျက်မြေများမှာ ပုံစံ(၇)မရှိသော်လည်း ပိုင်ဆိုင်ကြောင်းအထောက်အထားရှိပါသည်။

(ဂ-၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ကျေးရွာနှင့် အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင် သဘာဝအတိုင်း တွေ့ရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အသုံးချနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
သတ္တုနှင့် အခြားတွင်းထွက်သယံဇာတများ (ဓာတ်ငွေ့၊ ရေနံ၊ ကျောက်မျက် စသည်။)	များ □ သင့်□ နည်း □ မရှိ □Â	လွယ် □ ခက်□ အသုံးမပြုနိုင်ပါ □
ကျောက်၊ သဲ၊ ကျောက်စရစ် စသည်များ	များ □Â သင့်□ နည်း □ မရှိ □	လွယ် □Â ခက်□အသုံးမပြုနိုင်ပါ□
သဘာဝ အပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	များ □ သင့်□ နည်း □Â မရှိ □	လွယ် □ ခက်□Âအသုံးမပြုနိုင်ပါ□
သဘာဝ တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	များ □ သင့်□ နည်း □ မရှိ □Â	☒

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက်- နတ်ချောင်းကျေးရွာအနီးဝန်းကျင်တွင် လမ်းခင်းခြင်းနှင့် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းသုံး သဲကျောက်များ လွယ်ကူစွာရရှိနိုင်ပါသည်။ ထင်းနှင့်အိမ်သုံးသစ်ဝါးများရရှိရန် ကိုင်းဖျားကိုင်းနားနှင့် ကြိုးဝိုင်းပြင်ပတောများမှ ရရှိသော်လည်း လွယ်ကူစွာမရရှိပါ။ ဆေးဖက်ဝင်အပင်များ အနည်းငယ်ရရှိနိုင်သေးသော အနေအထားဖြစ်ပါ သည်။ဓါတ်ငွေ့၊ ရေနံ၊ ကျောက်မျက်စသည့် အဖိုးတန်ရတနာများ မတွေ့ရှိသေးပါ။

(ဃ) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု	အလွန်မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	များ	အသင့်အတင့်	နည်း	အလွန်နည်း(သို့)မရှိ
အိမ်အခြေအနေ	အလွန်ကောင်း	အသင့်အတင့်	ညံ့	အလွန်ညံ့
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	များ	အသင့်အတင့်	နည်း	မရှိ
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	စီးပွား(ဝင်ငွေ) အလွန်ကောင်း	စီးပွား(ဝင်ငွေ) အသင့်အတင့်	စီးပွား(ဝင်ငွေ) နည်း	စီးပွား(ဝင်ငွေ) အလွန်နည်း
အိမ်ထောင်စု	၃၈	၁၅၇	၈၉၄	၆၈၅

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက်- ကျေးရွာအိမ်ထောင်စု၏ (၂.၁%)ခန့် အဆင်ပြေကြပြီး

(၈.၉%)မှာ အလယ်အလတ်ရှိကြပါသည်။ (၅၁%)မှာ မပြေလည်သော အိမ်ထောင် စုဖြစ်ပြီး (၃၇.၆%) မှာ အလွန်မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စုများဖြစ်သည်။ ပြေလည်သော အိမ်ထောင်စုများမှာ အများအားဖြင့် လက်လုပ်လက်စားများဖြစ်သော်လည်း မြေဌားဖြင့် တောင်သူ လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ကြသူများလည်းပါဝင်ပါသည်။

(c) ထိခိုက်လွယ်မှု

(c-၁) ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာ ဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီမှကောက်ယူသည်-

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖြေရှင်းသည့် နည်းဗျူဟာ (ဖြေရှင်းနည်း တစ်ခုစီအလိုက် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်များကို ဖော်ပြရန်)
၃ လအောက် ဝမ်းစာဖူလုံမှု		အခြားအစာပြောင်းလဲစား = _____ အစာလျှော့စား = _____ အထောက်အပံ့ယူ = _____ ချေးယူ = _____ လုပ်အားခကြိုယူ = _____
၃ လနှင့် ၆ လကြား ဝမ်းစာဖူလုံမှု		အခြားအစာပြောင်းလဲစား = _____ အစာလျှော့စား = _____ အထောက်အပံ့ယူ = _____ ချေးယူ = _____ လုပ်အားခကြိုယူ = _____
၆ လ မှ ၁၂ လအထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှု		အခြားအစာပြောင်းလဲစား = _____ အစာလျှော့စား = _____ အထောက်အပံ့ယူ = _____ ချေးယူ = _____ လုပ်အားခကြိုယူ = _____

ရင်းမြစ်..ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက်-

(c-၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို ၆၄ နှစ်နှင့်အထက်	၂၁	၃၂	၅၃
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်		၂	၂
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု	၁၃		

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ် အိမ်ထောင်စု			
အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာ သွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု			

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော (၆၄)နှစ်အထက် ပုဂ္ဂိုလ်အများစုမှာ ရပ်ဝေးရပ်နီးသားသမီးများ၏ ထောက်ပံ့မှုဖြင့် စားသောက်ကြသူများပြီး ၊ အချို့ မှာ ပင်စင်စားများနှင့် ကိုယ်တိုင်အိမ်တွင် လက်မှုအတတ်တစ်ခုခုဖြင့် စားသောက်နေထိုင်ကြပါသည်။ ဆင်းရဲ၍ မိသားစုဦးရေများသော မုဆိုးမအိမ်ထောင်စု (၁၃)စုအနေဖြင့် သားသမီးပညာရေး ပြီးဆုံးမှု အားနည်းပါးသည်။ အဆင်မပြေသော မုဆိုးဖို၊ တစ်ခုလပ် အိမ်ထောင်စုမရှိပါ။

(c-၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
၁	စားနပ်ရိက္ခာ မဖူလုံမှု	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□Â မရှိ□
၂	သဘာဝရင်းမြစ် ရှားပါးမှု (မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေ)	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□Â မရှိ□
၃	ရေကြီးခြင်း	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□Â မရှိ□
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□ Â မရှိ□
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□ မရှိ□Â
၆	မုန်တိုင်း	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□ မရှိ□Â
၇	ငလျင်	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□ မရှိ□Â
၈	မီးဘေး	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□Â မရှိ□
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□ မရှိ□Â
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာ ပျက်ယွင်းမှု	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□Â မရှိ□
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့် □Â လတ် □ နိမ့်□ မရှိ□
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□Â မရှိ□
၁၃	တီဘီရောဂါ	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□Â မရှိ□
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□Â မရှိ□
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□ မရှိ□Â
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□Â မရှိ□
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□ မရှိ□Â
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲစသည်	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် မရှိ□Â

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုဆိုရာ၌ ကျေးရွာတွင် စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်းစသည့်အခြေအနေများ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းရှိပါက ယင်းဖြစ်စဉ်များအတွက် ကျေးရွာသူရွာသားများ

ထိခိုက်သက်ရောက်မှုရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါက ကျေးရွာ၏ မည်သို့သော အိမ်ထောင်စုများနှင့် အိမ်ထောင်စုမည်မျှထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံစားကြရပါသလဲ။ (ဥပမာ။ ။

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ အိမ်ထောင်စုအောက် - နိမ့်

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ အိမ်ထောင်စု - လတ်

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၅၀ အိမ်ထောင်စု အထက် -မြင့်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - ကျပန်းလုပ်သားများမှာ လုပ်နိုင်မှုပေါ်မူတည်၍ စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုရှိကြပါသည်။ ရေကြီးခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်း၊ အအေးလွန်ကဲခြင်း၊မုန်တိုင်း၊ ငလျင်နှင့် မီးဘေးအန္တရာယ် ၊ ကူးစက်ပြန့်ပွားရောဂါများနှင့် အခြားရောဂါများအတွက် စိုးရိမ်စရာ ထိခိုက်မှုမရှိခဲ့ပါ။ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှုနှင့် သစ်တောပြုန်းတီးမှုများမှာ နှစ်စဉ်တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ပိုမိုတိုးပွားလာလျက်ရှိပါသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်၍ အချက်အလက်ကျသော ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်ပါသည်။

(၄-၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
၁	လူငယ်	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□Â မရှိ □
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	မြင့် □ လတ် □Â နိမ့်□ မရှိ □
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့် □ လတ် □Â နိမ့်□ မရှိ □
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော ဒေသတွင် နေထိုင်သူ	မြင့် □Â လတ် □ နိမ့်□ မရှိ□Â
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	မြင့် □Â လတ် □ နိမ့်□ မရှိ □
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသော နေရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□Â မရှိ □
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□ မရှိ □Â
၈	မြေနိမ့်ပိုင်း နေထိုင်သူများ	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□Â မရှိ □
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်များ	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□Â မရှိ □
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်းများ	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□Â မရှိ □
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□ မရှိ □Â
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခ ဇရိယာတွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□ မရှိ □Â
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□ မရှိ □Â
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သားများ	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□ မရှိ □Â
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	မြင့် □Â လတ် □ နိမ့်□ မရှိ □
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□Â မရှိ □

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ ဈေးရောင်းသူများ	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□ မရှိ □Â
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□ မရှိ □Â
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□ မရှိ □Â
၂၀	ကားမောင်းပြီး အသက်မွေးသူများ	မြင့် □ လတ် □ နိမ့်□Â မရှိ □

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာရှိ လူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စုများ စသည်တို့သည် မည်သို့သောအခြေအနေများတွင် လွယ်လွယ်ကူကူ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါက မည်မျှအထိ ထိခိုက်ကြပါသနည်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် -နတ်ချောင်းကျေးရွာတွင် နေထိုင်သူများသည် လူငယ်၊ အမျိုးသမီးများအတွက် ထိခိုက်ပျက်စီးလွယ်မှု အနည်းငယ်ရှိသော်လည်း အလွန် နည်းပါးပါသည်။ ဆေးစွဲသူအနေအထားမှာလည်း အတတ်နိုင်ဆုံးဝိုင်းဝန်း ထိန်းသိမ်းထား သော ကြောင့် နောက်ထပ်ဆေးစွဲသူဦးရေမရှိသလောက် နည်းပါးသွားပြီဖြစ်ပါသည်။. လူနည်းစု၊ ပဋိပက္ခ ဖြစ်နိုင်ခြေမရှိပါ။ လက်လုပ်လက်စားများမှာလည်း နှစ်ပတ်လည်အတွက် မဖူလုံသော်လည်း ရပ်တည်နိုင်သည့်အနေအထားတွင်ရှိကြပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(က-၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
၁	လူငယ်အဖွဲ့	၁□ ၂□Â ၃□	၁၂		၁၂	ပညာရေး □ ဌေးကြေး □ ကျန်းမာရေး □ ဘာသာရေး □ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး □ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး □Â လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး □	ကောင်း□ သင့် □Â ညံ့ □
၂	အားကစား အဖွဲ့	၁□ ၂□Â ၃□	၂၇		၂၇	ပညာရေး □ ဌေးကြေး □ ကျန်းမာရေး □ ဘာသာရေး □ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး □ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး □Â လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး □	ကောင်း□ သင့် □Â ညံ့ □
၃	ကျောင်းအကျိုး	၁□ ၂□Â				ပညာရေး □ ဌေးကြေး □	ကောင်း □

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
	တော်ဆောင် အဖွဲ့	၃□				ကျန်းမာရေး □ ဘာသာရေး □ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး □ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး □Â လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး □Â	သင့် □Â ညံ့ □
၄	ကျေးလက် ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့	၁□ ၂□Â ၃□	၈	၅	၁၃	ပညာရေး □ ငွေကြေး □ ကျန်းမာရေး □ ဘာသာရေး □Â စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး □ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး □Â လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး □	ကောင်း □ သင့် □Â ညံ့ □
၅	လူငယ်ကျောင်း သားအဖွဲ့	၁□ ၂□Â ၃□	၃၀	၂၀	၅၀	ပညာရေး □ ငွေကြေး □ ကျန်းမာရေး □ ဘာသာရေး □Â စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး □ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး □Â လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး □	ကောင်း □ သင့် □Â ညံ့ □
၆	ကျေးလက်စည်ပင် အဖွဲ့	၁□ ၂□Â ၃□	၂၀	၂	၂၂	ပညာရေး □ ငွေကြေး □ ကျန်းမာရေး □ ဘာသာရေး □Â စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး □ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး □ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး □	ကောင်း □ သင့် □Â ညံ့ □
၇	မီးသတ် တပ်ဖွဲ့	၁□ ၂□Â ၃□	၁၅	-	၁၅	ပညာရေး □ ငွေကြေး □ ကျန်းမာရေး □ ဘာသာရေး □Â စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး □ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး □ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး □	ကောင်း□ သင့် □Â ညံ့ □

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် -ကျေးရွာတွင် သာရေးနာရေးလုပ်ငန်းများ၌ သက်ဆိုင်ရာကူညီရေးအဖွဲ့အစည်းများရှိကြပါသည်။ ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဖွဲ့စည်းလုပ်ကိုင်ကြရာတွင် တက်ကြွလှုပ်ရှားသူများ ဦးဆောင်သူများအနေဖြင့် ကဏ္ဍစုံပါဝင်ကြရပြီး

ရပ်ကြီးရွာကြီးဖြစ်သောကြောင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကဏ္ဍများစွာ လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ချက်များစွာ ရှိနေပါသည်။ အဖွဲ့အစည်းအားလုံးအနေဖြင့် တစ်ခုနှင့်တစ်ခုချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်လျှက်ရှိပါသည်။

(က-၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်း အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်)
၁	**အာရုဏ်ဦး**	၁□ ၂□ ၃□ ၄□ ၅□ ၆□ ၇□	ပညာရေး □ ကွေကြေး □ ကျန်းမာရေး□ ဘာသာရေး□ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး □ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး □
၂	**ခမ္မစကူးလ်**	၁□ ၂□ ၃□ ၄□ ၅□ ၆□ ၇□	ပညာရေး □ ကွေကြေး □ ကျန်းမာရေး□ ဘာသာရေး□ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး □ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး □
၃		၁□ ၂□ ၃□ ၄□ ၅□ ၆□ ၇□	ပညာရေး □ ကွေကြေး □ ကျန်းမာရေး□ ဘာသာရေး□ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး □ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး □
၄		၁□ ၂□ ၃□ ၄□ ၅□ ၆□ ၇□	ပညာရေး □ ကွေကြေး □ ကျန်းမာရေး□ ဘာသာရေး□ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး □ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး □
၅		၁□ ၂□ ၃□ ၄□ ၅□ ၆□ ၇□	ပညာရေး □ ကွေကြေး □ ကျန်းမာရေး□ ဘာသာရေး□ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး □ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး □
၆		၁□ ၂□ ၃□ ၄□ ၅□ ၆□ ၇□	ပညာရေး □ ကွေကြေး □ ကျန်းမာရေး□ ဘာသာရေး□ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး □ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး □

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) **ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း** (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ) (**ဥပမာ - ခမ္မစကူးလ် ဖောင်ဒေးရှင်း၊** Christian Aid Missions **စသည်**)

(၂) **အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း** (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ) (**ဥပမာ** – Care International, Save the Children, Gret, Pact Myanmar **စသည်**)

(၃) **အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း**

(၄) နိုင်ငံအများ၏ ရန်ပုံငွေဖြင့်ဆောင်ရွက်သော ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ–ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) နိုင်ငံတစ်ခု၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ GIZ, UKAid, USAid, စသည်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

နိုင်ငံတော်မှ ဒေသအကျိုး၊ ပြည်သူ့အကျိုးကို ထိရောက်စွာထမ်းဆောင်နိုင်စေရန်အလို့ငှာ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ လမ်းညွှန်ချက်များဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းကာ ဖွဲ့စည်းပေးထားနေသော အဖွဲ့အစည်း၊ အသင်းအဖွဲ့များ (ဥပမာ – သမဝါယမဦးစီးဌာန၏ သမဝါယမအသင်း၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏ မြစိမ်းရောင် စသည်) တို့ကို ဤဇယားတွင် <u>ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်း မပြုပါရန်</u>။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် – နတ်ချောင်းကျေးရွာအတွက် ပြင်ပအဖွဲ့ အစည်းများဖြင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုနည်းပါးသည်။ အာရုဏ်ဦးငွေစုငွေချေးကလေးဌာနခွဲသည် နတ်ချောင်းအုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖွဲ့နှင့် ချိတ်ဆက်၍ ငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ပြီး သမဝါယမအသင်းအဖွဲ့မှလည်း ဌာနဆိုင်ရာထွန်စက်၊ ဆိုင်ကယ် အစရှိသည်များကို အရစ်ကျစနစ်ဖြင့် ပေးချေခြင်းဖြင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ဓမ္မစကူးလ်သင်တန်းကျောင်းများလည်း ရွာတွင်းရန်ပုံငွေဖြင့် သက်ဆိုင်ရာဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် တပြေးညီချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။နတ်ချောင်းကျေးရွာသမဝါယမအသင်းအနေဖြင့် မြို့နယ်သမဝါယမဦးစီးဌာနနှင့် ပုဂ္ဂလိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များချိတ်ဆက်၍ ချေးငွေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခြင်း၊ လယ်ယာသုံး ပစ္စည်း အရစ်ကျရောင်းချခြင်း လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ခ–၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင် သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၈၉၅	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	၉၁	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧက ကြား	၁၆၃	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧက ကြား	၂၆၉	တောင်သူလတ်
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်	၃၂၉	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		၁၇၄၇	☒

ရင်းမြစ် ... (၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် – မြေယာမဲ့များဆိုသည်မှာ ကုန်သည်၊ အိမ်ဆိုင်၊ ကျပန်း၊ စက်ပြင်စသည့်အခြားလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများပါဝင်ပြီး အချို့တောင်သူများသည်လည်း မြေပိုင်ရှင်များမဟုတ်ကြပါ။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ကိုင်သော တောင်သူများတွင်အနည်းဆုံးတစ်ဧကနှင့်

အများဆုံး(၇၄)ဧကပိုင်သည်အထိ ရှိပါသည်။ မြေပိုင်ရှင်တောင်သူများ၏ ၁၁%မှာ ၂.၅ဧက အောက်၁%မှာ ၂.၅ဧကနှင့် ၅ဧကကြား၊ ၃၁%မှာ ၅ဧကမှ၁၂.၅%ဧကကြား၊ ၃၉%မှာ ၁၂.၅ဧကနှင့် အထက်ရှိသူများဖြစ်ကြပါသည်။ လယ်ယာမြေတစ်ဝက်နှင့် ကိုင်းမြေအားလုံးတိုင်းတွင် မြေအမျိုး အစားကောင်းမွန်ကြပါသည်။

(၂) အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	ရေသောက် (ဧက)	ရေရရှိနိုင်မှု	
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက် (မှန်ရာ တစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ) (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
၁	ဆည်		တစ်နှစ်ပတ်လုံး□ ရာသီအလိုက်□ မဖြေဆိုပါ□Â	ရှိ□ မရှိ□ မဖြေဆိုပါ □Â
၂	ရေလွှဲဆည်	၅၀.၅	တစ်နှစ်ပတ်လုံး□ ရာသီအလိုက်□Â မဖြေဆိုပါ□	ရှိ□Â မရှိ□ မဖြေဆိုပါ □
၃	မြစ်ရေတင် စီမံကိန်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး□ ရာသီအလိုက်□ မဖြေဆိုပါ□Â	ရှိ□ မရှိ□ မဖြေဆိုပါ □Â
၄	ရေသွင်းမြောင်း	၈၉၃.၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး□ ရာသီအလိုက်□Â မဖြေဆိုပါ□	ရှိ□Â မရှိ□ မဖြေဆိုပါ □
၅	အဝီစိတွင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး□ ရာသီအလိုက်□ မဖြေဆိုပါ□Â	ရှိ□ မရှိ□ မဖြေဆိုပါ □Â
၆	လက်ငင် ရေတွင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး□ ရာသီအလိုက်□ မဖြေဆိုပါ□Â	ရှိ□ မရှိ□ မဖြေဆိုပါ □Â
၇	စိမ့်စမ်းရေ	၉.၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး□ ရာသီအလိုက်□Â မဖြေဆိုပါ□	ရှိ□Â မရှိ□ မဖြေဆိုပါ □
၈	ချောင်းရေ	၉၉၇.၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး□ ရာသီအလိုက်□Â မဖြေဆိုပါ□	ရှိ□Â မရှိ□ မဖြေဆိုပါ □

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - နတ်ချောင်းလယ်စိုက်ဧကအများစုမှာ ချင်းပြည်နယ်မှကျလာသော ပန်းမွန်ချောင်းရေအား အဓိကထားသောက်သုံးကြရပြီး ပန်းမွန်ချောင်း တွင် တောင်သူလက်ဆည်အဖြစ်ပြုလုပ်ပြီး လယ်ရေသွင်းမြောင်းများသွယ်တန်းကာ စိုက်ပျိုးကြ ရပါသည်။ စိမ့်စမ်းရေသုံးစိုက်လယ်တောဧက အနည်းငယ်သာရှိပါသည်။ နိုင်ငံတော်ဆည်မြောင်း ဌာနမှဆောင်ရွက်ထားသော ဆည်၊ ရေလှောင်ကန်အဆင့်မျိုးမရှိပါ။ ချင်းပြည်နယ်ရာသီဥတုအပေါ် မူတည်၍ စိုက်ပျိုးရေးရရှိသည်ဖြစ်၍ ရာသီအလိုက်သာ စိုက်ပျိုးကြရပါသည်။

(၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်းစိုက်ကေ	တစ်ကေ အထွက်နှုန်း				သီးနှံစိုက်ပျိုး သည့်ကာလ		သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (မှန်ရာတစ်ခုကို သာ ရွေးရန်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကို သာ ရွေးရန်)
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျှမ်းမျှ	မှ	ထိ		
စပါး	၁၉၅၈	တင်း	၅၀	၁၀၀	၇၅	ဇွန်	စက်တင်ဘာ	မြင့်□ လတ်□Â နိမ့်□	မြင့်□ လတ်□ နိမ့်□Â
ပဲမျိုးစုံ	၃၅၉၈	တင်း	၁	၂၅	၁၃	စက်တင်ဘာ	ဇန်နဝါရီ	မြင့်□ လတ်□Â နိမ့်□	မြင့်□ လတ်□Â နိမ့်□
ပြောင်း	၁၅၀၀	တင်း	၅	၂၅	၁၅	ဇွန်	စက်တင်ဘာ	မြင့်□ လတ်□Â နိမ့်□	မြင့်□ လတ်□ နိမ့်□Â
နှမ်း	၁၀၀၀	တင်း	၁	၈	၄.၅	မေ	ဩဂုတ်	မြင့်□ လတ်□Â နိမ့်□	မြင့်□ လတ်□ နိမ့်□Â
								မြင့်□ လတ်□ နိမ့်□	မြင့်□ လတ်□ နိမ့်□
								မြင့်□ လတ်□ နိမ့်□	မြင့်□ လတ်□ နိမ့်□
								မြင့်□ လတ်□ နိမ့်□	မြင့်□ လတ်□ နိမ့်□

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - သီးနှံအထွက်နှုန်းအနေဖြင့် လယ်တစ်ဧကလျှင် ပျမ်းမျှ(၇၅)တင်း၊ ပဲတစ်ဧကလျှင် (၁၅)တင်းထွက်ရှိပြီး ကိုင်းကျွန်းမြေပေါ်တွင် စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ နှမ်းနှင့်ပြောင်းသီးနှံများမှာ ပဲရာသီသိမ်းပြီးမှ ကိုင်းကျွန်းမြေများတွင် စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ကိုင်းကျွန်းမြေများမှာ မြစ်သာမြစ်ရေလျှံဧရိယာများဖြစ်၍ နှမ်းသီးနှံပြောင်းသီးနှံများ ရာခိုင်နှုန်းများစွာ ပျက်စီးမှုရှိတတ်ပါသည်။ သီးနှံဖျက်ပိုးမွှားဒဏ်ကို ကာကွယ်နိုင်ကြသော်လည်း ရာသီဥတုဆိုးရွားသောနှစ်များတွင် သီးနှံအထွက်နှုန်းများစွာ ကျဆင်းမှု ဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။ ထွက်ကုန်သီးနှံရောင်းချရာတွင်လည်း ရွာတွင်းပွဲစားများထံမှတဆင့် ရောင်းချကြရပြီး အချို့တောင်သူများမှာ လျှောင်ကုန်အဖြစ်ထားရှိနိုင်ကြပါသည်။ စပါးသိမ်းပြီးချိန်၌ ရိုးပြန်နေကြာလည်း စိုက်ပျိုးကြပါသည်။

(၄) လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	တစ်ဦးချင်းပိုင်	ရွာပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်	ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူအရေအတွက်
ထွန်စက်	၂၁			၇၀၀
လက်တွန်းထွန်စက်	၅၇			
အစေ့ချ ကိရိယာ				

စက်အမျိုးအစား	တစ်ဦးချင်းပိုင်	ရွာပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်	ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူအရေအတွက်
ရိတ်သိမ်းခြေလှေစက်				၉၇၄
ရိတ်သိမ်းစက်				
ခြေလှေစက်	၅			
ရေစုပ်စက်	၅၄			
ခြေနင်းရေတင်စက်	၁			
မြက်ရိတ်စက်	၂၉			

ရင်းမြစ်... (၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် -နတ်ချောင်းကျေးရွာတောင်သူအများစုအနေဖြင့် ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးကြရာတွင် ထွန်စက်၊ လက်တွန်းထွန်စက်များ ငှားရမ်းအသုံးပြုသူများ၍ ကျွဲ၊ နွားဖြင့် လုပ်ကိုင်သူ နည်းပါးလာသည်။ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးစရိတ်ငှားရမ်းခအနေဖြင့် တစ်ဧကလျှင် (အငှားသားမပါဝင်) (၁)သိန်း အထက်ကုန်ကျပါသည်။ ရာသီအမှီပြီးစီးနိုင်ရန်အတွက် ရိတ်သိမ်းခြေလှေစက်များ ငှားရမ်းအသုံးပြုပါသည်။ ခေတ်မှီစိုက်ပျိုးထွန်ယက် အစေ့ချစက်ကိရိယာများကို စနစ်တကျ ငှားရမ်းအသုံးပြုခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ လူလုပ်အားနှင့် စက်ပိုင်းဆိုင်ရာပေါင်းစပ်စိုက်ပျိုးခြင်းမျှသာ ဖြစ်ပါသည်။

(၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကိုရွေးရန်။)
သဘာဝ ရေမြေရာသီဥတု အနေအထား	**အလွန်ကောင်း□ ကောင်း□ သင့်တင့်မျှတ□Â မဖြေဆိုပါ□**
လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု	**အလွန်ကောင်း□ ကောင်း□Â သင့်တင့်မျှတ□ မဖြေဆိုပါ□**
စိုက်ပျိုးရေ အရင်းအမြစ်	**ပေါများ □ အသင့်အတင့်ရှိ□Â မဖြေဆိုပါ□**
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	**အလွယ်တကူရသည် □ ရသည် □Â မဖြေဆိုပါ □**
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	**မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကို လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် □ သီးနှံမျိုးစေ့များ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် □ မဖြေဆိုပါ □Â**
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာ နှင့် အခြား အော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ	**လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည်□ ဝယ်ယူရနိုင်သည်□Â မဖြေဆိုပါ□**
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒ သွင်းအားစုများ	**လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည်□ ဝယ်ယူရနိုင်သည် □Â မဖြေဆိုပါ□**
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	**အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်□ ရနိုင်သည်□Â မဖြေဆိုပါ □**
နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	**အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်□ ရနိုင်သည်□ မဖြေဆိုပါ □Â**

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကိုရွေးရန်။)
သီးနှံဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	**သီးနှံများကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည်** ☐ **သီးနှံများကို ရောင်းချနိုင်သည်** ☐Â **မဖြေဆိုပါ** ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - ချင်းပြည်နယ်၏ တောင်ဘက်ကို မှီခိုနေရသော နတ်ချောင်းကျေးရွာ၏ ရာသီဥတုမှာ တဖြည်းဖြည်းယုတ်လျော့လာပါသည်။ လယ်ယာမြေများအနေဖြင့် တိုးချဲ့ရန်ဧရိယာမရှိတော့ပါ။ အိမ်ဝန်းချခြင်းနှင့် မြစ်ကမ်းပါးပြိုခြင်းကြောင့် ရာခိုင်နှုန်းအနည်းငယ်လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုနှစ်စဉ်ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိပါသည်။ သီးနှံမျိုးစေ့များအနေဖြင့်လည်း မိရိုးဖလာစနစ်ကိုသာ အများစုအသုံးပြုပြီး စိုက်ပျိုးရေးနည်းဟောင်းများကိုသာ အသုံးပြုလျက်ရှိပါသည်။ သီးနှံဈေးကွက်အနေဖြင့် ပွဲရုံမရှိပါ။ သီးနှံဖျက်ပိုးနှစ်စဉ်ကျရောက်မှုရှိပါသော်လည်း ကာကွယ်ဆေးများအသုံးပြုခြင်းဖြင့် ကာကွယ်နိုင်ပါသည်။

(၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
သဘာဝ ရေမြေရာသီဥတု အနေအထား	**မြေဆီဩဇာမကောင်း**☐ **ရာသီဥတုမမှန်**☐ **မဖြေဆိုပါ**☐Â
လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု	**လယ်ယာမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုမရှိပါ** ☐ **လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုများသည်** ☐ **လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှု အသင့်အတင့်ရှိသည်** ☐Â **ပလပ်မြေများရှိသည်** ☐ **ပလပ်မြေအသင့်အတင့်ရှိသည်**☐ **မဖြေဆိုပါ** ☐
စိုက်ပျိုးရေ အရင်းအမြစ်	**အလွယ်တကူမရနိုင်** ☐Â **လုံးဝမရ** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☐
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	**အလွယ်တကူမရနိုင်** ☐Â **လုံးဝမရ** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☐
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	**အလွယ်တကူမရနိုင်** ☐Â **လုံးဝမရ** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☐
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာနှင့် အခြား အော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ	**အလွယ်တကူမရနိုင်** ☐Â **လုံးဝမရ** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☐
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒ သွင်းအားစုများ	**အလွယ်တကူမရနိုင်** ☐Â **လုံးဝမရ** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☐
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	**အလွယ်တကူမရနိုင်** ☐ **လုံးဝမရ** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☐Â
နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	**အလွယ်တကူမရနိုင်** ☐ **လုံးဝမရ** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☐Â
သီးနှံဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	**သီးနှံများကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ** ☐Â

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
	သီးနှံများကိုရောင်းချရန်ဈေးကွက်မရှိပါ □ မဖြေဆိုပါ □
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကျရောက်မှု	ဆိုးရွားစွာကျ □ အသင့်အတင့်ကျ □Â အနည်းငယ်□ မဖြေဆိုပါ □

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - သဘာဝရာသီဥတုအနေအထားမှာ ယခုအချိန်တွင် အသင့်အတင့်ရှိပါသော်လည်း တဖြည်းဖြည်းယုတ်လျော့လာသည်။ စိုက်ပျိုးမြေများအား ရေရရှိနိုင်မှုပေါ်မူတည်၍ လယ်မြေအဖြစ်စိုက်ပျိုးကြပြီး အခြားစိုက်ပျိုးရမြေများအားပဲ၊ ပြောင်းသီးနှံအဖြစ် စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ နိုင်ငံတော်အစိုးရစိုက်ပျိုးရေးဘဏ်၏ ချေးငွေကို အားကိုးကြရပြီး စိုက်ပျိုးချေးငွေနောက်ကျပါက အရပ်ဖက်၊ ရွာတွင်းမိတ်ဆွေများ၊ သီးနှံပွဲစားများထံမှ ကြိုတင်ချေးငွေဖြင့် ရယူလည်ပတ်ကြရပါသည်။ သဘာဝမြေဩဇာသုံးသူများပြီး၊ ဓာတုမြေဩဇာများလည်း အသုံးပြုကြရပါသည်။ မြေဩဇာများကို ကလေးမြို့နှင့် ရွာတွင်းဆိုင်ခွဲများတွင် ဝယ်ယူနိုင်ပါသည်။ လုပ်သားရရှိမှုအနေဖြင့် အခြားကျပန်းလုပ်ငန်းများနှင့် ချိန်ဆ၍ ပေးချေခေါ်ယူရရှိနိုင်ပြီး နည်းပညာပိုင်းဝန်ဆောင်မှုနည်းပါး၍ တောင်သူများအနေဖြင့်လည်း လေ့လာမှုအားနည်းသည်ကို တွေ့ရသည်။

(ခ-၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသော အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၄၂၁	၁၁၂၄
နို့စားနွား	၂	၇
ကျွဲ	၂	၄၀
မြင်း	၈	၈၅
မြည်း	၃	၅
လား		
ဆိတ်		
သိုး	၃	၃
ဝက်	၄၈၃	၈၉၇

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသော အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
ကြက်	၄၁၄	၃၁၉၂
ဘဲ	၁၆	၆၀
နွားနောက်		
ငါးကန်	၂	
ပုဇွန်ကန်		
ဂဏန်း မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း		
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		

ရင်းမြစ်... (၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် -မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်ကြရာတွင် အဓိကလုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူနည်းပါးပြီး အလှမွေးရန်နှင့် တနိုင်တပိုင်ဟင်းစားအဖြစ်သာ မွေးမြူသူများရှိပါသည်။ အဆင့်တန်းမှီ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများမရှိသော်လည်း ဝက်(၁)ကောင်၊ ကြက်(၁၀)ခန့် အိမ်တွင်းမွေးမြူသူများရှိပါသည်။ ငါးကန်အနေဖြင့်လည်း ကန်သေး(၂)ကန်သာရှိပါသည်။ ကြက်ခြံ(၄)ခြံရှိပြီး စီးပွားဖြစ်ခြံများမဟုတ်ကြပါ။ ဟင်းစားအဖြစ်သာ မွေးမြူကြခြင်းဖြစ်သည်။

(၂) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) **မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	**ပေါများ** ☐ **အသင့်အတင့်**☐ **မဖြေဆိုပါ** ☐Â
ရေရရှိမှု	**အလုံအလောက်ရနိုင်**☐ **အသင့်အတင့်ရနိုင်**☐Â **မဖြေဆိုပါ** ☐
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	**မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ ရနိုင်** ☐ **မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ အသင့်အတင့်ဝယ်ယူ ရနိုင်**☐ **မဖြေဆိုပါ**☐Â
ချေးငွေ	**ချေးငွေလွယ်ကူစွာရနိုင်**☐ **ချေးငွေ အသင့်အတင့်ရနိုင်**☐Â **မဖြေဆိုပါ**☐
သွင်းအားစု (**မွေးမြူရေး အစာ၊ဆေးစသည်**)ဈေးကွက်	**သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည်** ☐Â **သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူနိုင်သည်** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☐
ဝန်ဆောင်မှု နှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	**နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်။** ☐ **နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်။** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☐Â

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	**ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် □** **ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်သည် □Â မဖြေဆိုပါ □**
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	**အလုံအလောက်ရှိသည်□ အသင့်အတင့်ရှိသည်□Â မဖြေဆိုပါ □**
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေ အနေအထား	**အလွန်ကောင်း □ ကောင်း □ သင့်တင့်မျှတ □ မဖြေဆိုပါ □Â**
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	**လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် □ ဝယ်ယူရနိုင်သည် □Â** **မဖြေဆိုပါ □**
ချေးငွေ	**လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေရရှိနိုင်သည် □ ချေးငွေရနိုင်သည် □** **မဖြေဆိုပါ □Â**
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	**သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် □** **သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူနိုင်သည် □ မဖြေဆိုပါ □Â**
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	**နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်။ □** **နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်။ □** **မဖြေဆိုပါ□Â**
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	**ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် □** **ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်သည် □Â မဖြေဆိုပါ □**
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	**လွယ်ကူသည် □ အသင့်အတင့် လွယ်ကူသည် □ မဖြေဆိုပါ □Â**

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - ကျွဲ၊ နွား၊ မြင်းများ စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရန် စားကျက်မြေများမရှိပါ။ မွေးမြူရေးအတွက် တစ်ဦးချင်းကြက်မွေးရာတွင် နီးစပ်ရာမျိုး၊ အစားအစာအရစ်ကျဖြင့်ရရှိသော်လည်း သီးသန့်ချေးငွေမရရှိခြင်း၊ မွေးမြူရေး ထုတ်ကုန်အနေဖြင့်လည်း သွင်းသမျှဝယ်ယူနိုင်သော ကုန်စည်ဒိုင်မရှိပါ။ အိမ်ခြံဝန်းအတွင်းတွင် တစ်ပိုင်တစ်နိုင် ဟင်းစားအဖြစ်မွေးမြူရန် မြေနေရာလုံလောက်စွာရှိကြပါသည်။ သဘာဝရေချိုငါးဖမ်းလုပ်ကိုင်သည်ဆိုရာတွင်လည်း ငါးရရှိမှုနည်းပါးလာပြီး ရွာတွင် ဟင်းစားအဖြစ်သာ ရောင်းချရသည့် အနေအထားရှိပါသည်။

(၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) **မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ**

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ် ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် </u>ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ် ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	**စားကျက်မြေ ရှားပါးသည် ☐ စားကျက်မြေ လုံးဝမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐**Â
ရေရရှိမှု	**ရေ ရှားပါးသည်☐ ရေ လုံးဝမရှိပါ☐ မဖြေဆိုပါ ☐**Â
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	**မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ မရနိုင်ပါ ☐**Â **မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လုံးဝ ဝယ်ယူ မရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐**Â
ချေးငွေ	**ချေးငွေလွယ်ကူစွာ မရနိုင်ပါ ☐ ချေးငွေ လုံးဝ မရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ☐**Â
သွင်းအားစု (**မွေးမြူရေး အစာ၊ ဆေး စသည်**) ဈေးကွက်	**သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူ မရနိုင်ပါ ☐** **သွင်းအားစုများ လုံးဝ ဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ☐**Â
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာ ပံ့ပိုးမှု	**နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူမရနိုင်ပါ☐** **နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ မရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ☐**Â
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	**ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ ☐** **ထုတ်ကုန်များကို မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐**Â
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	**အလုံအလောက်မရှိပါ ☐ လုံးဝ မရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐**Â
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေ အနေအထား	**ရေမြေအနေအထား မကောင်းပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐** Â
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	**လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူမရပါ ☐ လုံးဝ ဝယ်ယူမရပါ ☐** **မဖြေဆိုပါ ☐** Â
ချေးငွေ	**လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေမရပါ ☐ လုံးဝ ချေးငွေမရပါ ☐** **မဖြေဆိုပါ ☐** Â
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	**သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူမရပါ ☐ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူမရပါ ☐** **မဖြေဆိုပါ ☐** Â
နည်းပညာ အကူ အညီနှင့် နည်းလမ်းများ	**နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူ မရပါ ☐**Â **နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ မရပါ☐ မဖြေဆိုပါ ☐**
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	**ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ ☐**Â **ထုတ်ကုန်များကို လုံးဝ မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐**
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	**မလွယ်ကူပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐** Â

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - ကျွဲ၊ နွား၊ မြင်းများ စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရန် စားကျက်မြေများမရှိပါ။ စီးပွားဖြစ် ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရန် ရေလုံလောက်မှုမရှိပါ။ ငါးမွေးမြူရေး လုပ်ငန်းအတွက် နီးစပ်ရာအမျိုးအစား၊ အစားအစာအရစ်ကျဖြင့်ရရှိသော်လည်းသီးသန့်ချေးငွေမရရှိပါ။

မွေးမြူရေးထုတ်ကုန်အနေဖြင့်လည်း သွင်းသမျှလက်ခံဝယ်ယူနိုင်သော ကုန်စည်ဒိုင်မရှိပါ။ စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရန် မြေအနေအထားမရှိပါ။ သဘာဝရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ကိုင်သည်ဆိုရာတွင်လည်း ငါးရရှိမှုနည်းပါးလာပြီး ရွာတွင်ဟင်းစားအဖြစ်သာ ရောင်းချရသည့် အနေအထားရှိပါသည်။ နတ်ချောင်းကျေးရွာတွင် ငါး၊ ပုစွန် စီးပွားဖြစ်မွေးမြူနိုင်သည့် အနေအထားမရှိပါ။ ရွာရှေ့ရှိ စာကျက်မြေ(၅)ဧကမှာ တစ်ဦးတည်းပိုင်ဖြစ်ပါသည်။

(ခ-၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၂) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	**များ** ☐ **အသင့်အတင့်** ☐Â **မဖြေဆိုပါ** ☐
လယ်ယာသားငါး ထွက်ကုန် မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	**ဈေးကွက်ကောင်းရှိသည်** ☐ **ဈေးကွက် အသင့်အတင့်** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☐Â
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	**ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာနားလည် သိရှိသည်** ☐ **အသင့်အတင့် နားလည်သည်** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☐Â
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	**ကောင်း** ☐ **သင့်** ☐Â **မဖြေဆိုပါ** ☐
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	**ပေါများ** ☐ **သင့်** ☐Â **မဖြေဆိုပါ** ☐
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	**ကောင်း** ☐ **သင့်** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☐Â
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	**လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေရရှိနိုင်သည်** ☐ **ချေးငွေရနိုင်သည်**☐Â **မဖြေဆိုပါ**☐
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ရရှိခြင်း	**နည်းပညာနှင့်** အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ဆိုင်ရာ **ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်။** ☐ **နည်းပညာနှင့်** အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ဆိုင်ရာ **ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်။** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☐Â
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ် သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက်ခြင်း	**ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်သည်** ☐ **အသင့်အတင့်** ☐Â **မဖြေဆိုပါ**☐
အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	**များ** ☐ **အသင့်အတင့်** ☐Â **မဖြေဆိုပါ** ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - နတ်ချောင်းကျေးရွာသည် ကလေး-ဂန့်ဂေါကားလမ်းနှင့် ချင်းပြည်နယ်နှင့်ဆက်သွယ်ထားသော လမ်းဆုံတွင်တည်ရှိပြီး ကလေး- ဂန့်ဂေါရထားခရီးရပ်နား ဘူတာရှိပါသည်။ ကလေးမြို့နှင့် (၁၅)မိုင်ခန့်ဝေးကွာ၍ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်ပြီး ကုန်လမ်းပို့ဆောင်ရေးကို အဓိက

အသုံးပြကြပါသည်။ ချေးငွေရရှိမှုအနေဖြင့် အစိုးရစိုက်ပျိုးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေကိုသာ အဓိကအားထားရပြီး အခြားပြင်ပ ချေးငွေအနည်းငယ်ဖြင့် လည်ပတ်လျှက်ရှိပါသည်။ထွက်ကုန်အနေဖြင့် တောင်သူသီးနှံများ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း အတွက် သဲကျောက်များအလွယ်တကူရနိုင်၍ လျှပ်စစ်အနေဖြင့် အစိုးရမီးဖြင့် တစ်နေ့လျှင်(၃)နာရီခန့်ရရှိနိုင်ပြီး ရရှိသော အိမ်ခြေမှာ (၃၁)အိမ်သာရှိပါသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာ တတ်မြောက်မှုနည်းပါးပြီး လတ်တလောစားဝတ်နေရေး ပြေလည်မည့်အလုပ်များ မိရိုးဖလာလက်ငုတ်လက်ရင်းအလုပ်များကိုသာ အဓိကထား လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် **ပြဿနာနှင့် အခက် အခဲ**များ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	**ရှားပါး** ☐ **လုံးဝမရှိ** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☐Â
လယ်ယာသားငါး ထွက်ကုန်မဟုတ် သော အခြား ဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် စျေးကွက်ရှိခြင်း	**စျေးကွက်မကောင်း** ☐ **စျေးကွက်မရှိ** ☐Â **မဖြေဆိုပါ** ☐
စျေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	**စျေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာ နားမလည်** ☐ **လုံးဝ နားမလည်** ☐Â **မဖြေဆိုပါ** ☐
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	**ညံ့** ☐ **အလွန်ညံ့** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☐Â
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	**ကုန်ကြမ်းရရှိမှု နည်းသည်** ☐ **ကုန်ကြမ်း မရှိပါ** ☐ **မဖြေဆိုပါ**☐Â
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	**ပုံမှန်မရပါ** ☐ **လုံးဝ မရပါ**☐ Â **မဖြေဆိုပါ**☐
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	**လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေမရရှိပါ** ☐Â **ချေးငွေမရပါ** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☐
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာ နှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ရရှိခြင်း	**နည်းပညာနှင့်** အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်မှုဆိုင်ရာ **ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ မရပါ** ☐ **နည်းပညာနှင့်** အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် မှုဆိုင်ရာ **ဝန်ဆောင်မှုများ လုံးဝ မရပါ** ☐Â **မဖြေဆိုပါ** ☐
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ် သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေး ဝမ်း ကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက်ခြင်း	**ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်ခြင်း မရှိ** ☐Â **လုံးဝ မတတ်** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☐
အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	**အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်း** ☐ **အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း မရှိ** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☐Â

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - လုပ်သားရရှိနိုင်မှုမှာ အခြားရာသီအလိုက် လုပ်ငန်းများနှင့် တိုင်းထွာ၍ လုပ်အားခပေးချေခေါ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်ကြမ်းများစွာနှင့်ဆောက်လုပ်ရေးသုံး သဲကျောက်များလည်း ရရှိနိုင်ပါသည်။ နိုင်ငံတော်အစိုးရမှ ဆောင်ရွက်သော လျှပ်စစ်အား အချိန်ပြည့်လိုသလောက် မရရှိပါ။ အလုပ်အကိုင်အခွင့် အလမ်းများရှိနိုင်ပါသော်လည်းလုပ်သားများအနေဖြင့် စိတ်ဝင်စားမှုအားနည်းပြီး အဖွဲ့အစည်းများဖြင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်မှုမရှိပါ။ သမရိုးကျလုပ်ငန်းများကိုသာ လုပ်ကိုင်ကြပြီး ဝင်ငွေထွက်ငွေမျှတရုံသာရှိကြပါသည်။ ချေးငွေလိုအပ် သလောက်မရရှိနိုင်ပါ။

(ဂ-၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေ အတွက်	ပြည်တွင်း			ပြည်ပ			လူဦးရေ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	"ရွှေ့ပြောင်းသွား လာ နေထိုင်သူ" တစ်ဦးအနည်းဆုံး ရှိသော အိမ်ထောင် စု နှင့်လူဦးရေ	၁၃၁	၇၄	၄၃	၁၁၇	၁၆	၂၀	၃၆	၉၀	၆၃	၁၅၃
၂	**ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ**										
	၃ လ အထိ		၂၀	၉	၂၉	၂	၁	၃	၂၂	၁၀	၃၂
	၆ လ အထိ		၂၄	၂	၂၆	၁	၂	၃	၂၅	၄	၂၉
	၁၂ လ အထိ		၈	၁၀	၁၈		၁	၁	၈	၁၁	၁၉
	၁၂ လ အထက်		၂၂	၂၂	၄၄	၁၃	၁၆	၂၉	၃၅	၃၈	၇၃

ရင်းမြစ် ... (၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ တရားဝင်မှု မဝင်မှု၊ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ၏ သဘောဆန္ဒ ပါမှု မပါမှု စသည်ဖြင့် မခွဲခြားဘဲ၊ ကြာမြင့်ချိန် အနည်းအများ မကန့်သတ်ဘဲ၊ မည်သည့် အကြောင်းအရင်းကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရသည် ဖြစ်စေကာမူ မူလဌာနေဒေသတစ်ခုမှ နိုင်ငံခြားသို့ဖြစ်စေ၊ ပြည်တွင်း တစ်နယ် တစ်ကြေးသို့ဖြစ်စေ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူတိုင်းကို **"ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ"** ဟု သတ် မှတ်သည်။ ယခင်က ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်ခဲ့စေကာမူ ယခုလက်ရှိကာလတွင် မူလဌာနေတွင် ပြန်လည် အခြေချနေထိုင်လျက်ရှိသူများသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခုလတ်တလောတွင် ခရီးယာယီ သွားနေသူများသည်လည်း ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူအများစုမှာ ပြည်တွင်းသို့ သွားလာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျပန်း၊ ပန်းရံနှင့် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းအပြင် အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများအနေဖြင့်လည်း ကာလတို၊ ကာလရှည်သွားလာလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ကျပန်းလုပ်သားအများစုမှာ ချင်းပြည်နယ်လမ်းတံတားလုပ်သားများအဖြစ် သွားရောက်ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မိသားစုလိုက် ပြောင်းရွှေ့သွားလာနေထိုင်မှုမျိုးမဟုတ်ဘဲ အချိန်ရာသီအလိုက် လုပ်ကိုင်နိုင်သူများသာလျှင် သွားလာလုပ်ကိုင်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ တိုင်းတစ်ပါးသို့ သွားလာလုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ကြိုးပမ်းနေသူ

များလည်းရှိပါသည်။

(၈-၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) **ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ**ရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းရင်း	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၁၅၃
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	
၄	လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး ကိစ္စများကြောင့် (social protection, health)	
၅	အမျိုးအမည် ခွဲခြားမဖော်ပြနိုင် (သို့မဟုတ်) အကြောင်းအရင်းကို ဖြေဆိုထားခြင်း/ ဖြေဆိုလိုခြင်းမရှိ	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများ ရရှိရန်အတွက်သာ သွားလာကြခြင်းဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ပြည်ပသွားသူများအနေဖြင့်လည်း နိုင်ငံတော် ဝန်ထမ်းများ အနေဖြင့် မဟုတ်ကြပါ။ အလုပ်အကိုင်ဝင်ငွေရရှိရန်သာ သွားလာကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(၈- ၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်			
		စုစုပေါင်း	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	၁၃၁			၁၃၁
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ				
	- က။ ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)		☒		
	- ခ။ ဘဏ်	၁၃၁			
	- ဂ။ လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း				
	- ဃ။ အထက်ပါ (က၊ ခ၊ ဂ) အနက်မှ နည်းလမ်းနှစ်မျိုး ကို အသုံးပြု၍				
	- င။ အထက်ပါ (က၊ ခ၊ ဂ) အနက်မှ နည်းလမ်းသုံးမျိုး လုံးကို အသုံးပြု၍				

ရင်းမြစ် ...(၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် -ရွှေ့ပြောင်းသွားလာလုပ်ကိုင်သူများထံမှ ပြန်ပို့ငွေအား အဓိကထား၍ မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စုမရှိပါ။ ပြန်ပို့ငွေလမ်းကြောင်းအနေဖြင့် အဓိကအားဖြင့် ဘဏ်မှတစ်ဆင့် ပြန်ပို့

ခြင်းနှင့်မိမိကိုယ်တိုင်ပြန်လာမှသာတစ်ပါတည်းယူဆောင်လာခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

(ဃ) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး (**အနီးဆုံး <u>တစ်ခုကိုသာ</u>**ဖော်ပြပါရန်)	အကြီးစားဈေးကွက် (**အဓိက<u>တစ်ခုကိုသာ</u>**ဖော်ပြပါရန်)
ဈေးအမည် (မြို့/ ရွာ)	တာဟန်းဈေး	ကလေးမြို့ဈေး
ရွာမှအကွာအဝေး (**မိုင်**) (**အနီးစပ်ဆုံး တစ်ခုကို ခန့်မှန်းပြီး ရွေးချယ်ရန်**)	၀ မှ ၁ မိုင် □Â ၁ မှ ၅ မိုင် □ ၅ မှ ၁၀ မိုင်□ ၁၀မှ ၁၅မိုင် □ ၁၅ မိုင် အထက် □	၀ မှ ၁၀ မိုင် □ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် □Â ၂၁ မှ ၃၀ မိုင် □ ၃၀မှ ၅၀ မိုင် □ ၅၁ မှ ၁၀၀ □ ၁၀၀မိုင်အထက်□
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး နည်းလမ်း	ခြေလျင်□စက်ဘီး□ ဆိုင်ကယ်□ Â ကား/ထော်လာကျီ□ ရထား □ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် □ လှေ □ စက်လှေ □	ခြေလျင်□စက်ဘီး□ဆိုင်ကယ်□ ကား/ထော်လာကျီ □ Â ရထား □ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် □ လှေ □ စက်လှေ □
ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု ရရှိနိုင်မှု (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခု နှင့်အထက် </u>ရွေးနိုင်သည်။)	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်) □ Â မီးဖိုချောင်သုံးနှင့်အိမ်သုံးပစ္စည်း□ အဝတ်အထည်□Â ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂများ□ ပစ္စည်းစုံ ဝန်ဆောင်မှုစုံ ရနိုင်□	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်) □Â မီးဖိုချောင်သုံးနှင့်အိမ်သုံးပစ္စည်း□Âအဝတ်အထည်□Â ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂများ □Â ပစ္စည်းစုံ ဝန်ဆောင်မှုစုံ ရနိုင်□
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦ	ကောင်း□ သင့်□Â ညံ့□	ကောင်း□ သင့်□Â ညံ့□
ဝန်ဆောင်မှု	ကောင်း□ သင့်□Â ညံ့□	ကောင်း□ သင့်□Â ညံ့□

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - အနီးဆုံးဈေးဆိုသည်မှာ နတ်ချောင်းကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဈေးအနေဖြင့် နံနက်ပိုင်းတွင်သာ ဒေသတွင်းထွက်ကုန်သီးနှံများ၊ ဝက်သား၊ အမဲသား၊ ငါးများ ရောင်းချကြပါသည်။ ကျေးရွာဈေးဝန်းအတွင်း ယာဉ်ရပ်နားနေရာမရှိပါသော်လည်း သင့်တင့်သော မြေနေရာ အကျယ်အဝန်းရှိပါသည်။ ကလေးမြို့မဈေးအနေဖြင့် လူသုံးကုန်အပြည့်အစုံရရှိနိုင်ပြီး ယာဉ်ရပ်နားနေရာမရှိပါ။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအနေဖြင့် အဓိကအားဖြင့် ကား၊ ဆိုင်ကယ်၊ သုံးဘီးဖြင့် ကုန်းလမ်းပို့ဆောင်ရေးကို အဓိကထား အသုံးပြုပါသည်။

(c) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (မြန်မာ့	ကာလတိုချေးငွေ□	၃-၆ လအတွင်း □Â	အတိုးမဲ့ □	လိုအပ်သည်□Â	နည်းသည်□Â

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်/ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်)	ကာလလတ်ချေးငွေ□Â ကာလရှည်ချေးငွေ □	၆လမှ တစ်နှစ်ထိ □ တစ်နှစ်နှင့် အထက် □	၁ မှ ၂ % □Â ၂ မှ ၅% □ ၅ မှ ၁၀ % □ ၁၀% ထက်□	မလိုအပ်ပါ□	ရှိသည် □ မရှိပါ □
သမဝါယမချေးငွေ	ကာလတိုချေးငွေ □ ကာလလတ်ချေးငွေ □Â ကာလရှည်ချေးငွေ □	၃-၆ လအတွင်း □ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ □Â တစ်နှစ်နှင့် အထက် □	အတိုးမဲ့ □ ၁ မှ ၂ % □Â ၂ မှ ၅% □ ၅ မှ ၁၀ % □ ၁၀% ထက်□	လိုအပ်သည် □ မလိုအပ်ပါ □Â	နည်းသည် □ ရှိသည် □Â မရှိပါ □
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	ကာလတိုချေးငွေ □ ကာလလတ်ချေးငွေ □ ကာလရှည်ချေးငွေ □	၃-၆ လအတွင်း □ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ □ တစ်နှစ်နှင့် အထက် □	အတိုးမဲ့ □ ၁ မှ ၂ % □ ၂ မှ ၅% □ ၅ မှ ၁၀ % □ ၁၀% ထက်□	လိုအပ်သည် □ မလိုအပ်ပါ □	နည်းသည် □ ရှိသည် □ မရှိပါ □
ပုဂ္ဂလိက အသေးစား ချေးငွေဝန်ဆောင်မှု ကဏ္ဍ	ကာလတိုချေးငွေ □ ကာလလတ်ချေးငွေ □ ကာလရှည်ချေးငွေ □	၃-၆ လအတွင်း □ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ □ တစ်နှစ်နှင့် အထက် □	အတိုးမဲ့ □ ၁ မှ ၂ % □ ၂ မှ ၅% □ ၅ မှ ၁၀ % □ ၁၀% ထက်□	လိုအပ်သည် □ မလိုအပ်ပါ □	နည်းသည် □ ရှိသည် □ မရှိပါ □
အဖွဲ့အလိုက် ငွေစု/ ငွေချေး အစီအစဉ်	ကာလတိုချေးငွေ □ ကာလလတ်ချေးငွေ □Â ကာလရှည်ချေးငွေ □	၃-၆ လအတွင်း □Â ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ □ တစ်နှစ်နှင့် အထက် □	အတိုးမဲ့ □ ၁ မှ ၂ % □ ၂ မှ ၅% □Â ၅ မှ ၁၀ % □ ၁၀% ထက်□	လိုအပ်သည် □ မလိုအပ်ပါ □Â	နည်းသည် □ ရှိသည် □Â မရှိပါ □
ငွေချေးပေးသူ	ကာလတိုချေးငွေ □ ကာလလတ်ချေးငွေ □Â ကာလရှည်ချေးငွေ □	နေ့စဉ် □ လစဉ် □ ၃-၆ လအတွင်း □Â ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ □ တစ်နှစ်နှင့် အထက် □	အတိုးမဲ့ □ ၁ မှ ၂ % □ ၂ မှ ၅% □ ၅ မှ ၁၀%□Â ၁၀% ထက်□	လိုအပ်သည်□Â မလိုအပ်ပါ □	နည်းသည် □ ရှိသည် □Â မရှိပါ □
အပေါင်ဆိုင်	ကာလတိုချေးငွေ □ ကာလလတ်ချေးငွေ □ ကာလရှည်ချေးငွေ □	နေ့စဉ် □ လစဉ် □ ၃-၆ လအတွင်း □ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ □ တစ်နှစ်နှင့် အထက် □	အတိုးမဲ့ □ ၁ မှ ၂ % □ ၂ မှ ၅% □ ၅ မှ ၁၀ % □ ၁၀% ထက်□	လိုအပ်သည် □ မလိုအပ်ပါ □	နည်းသည် □ ရှိသည် □ မရှိပါ □
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	ကာလတိုချေးငွေ□ ကာလလတ်ချေးငွေ □ ကာလရှည်ချေးငွေ □Â	နေ့စဉ် □ လစဉ် □ ၃-၆ လအတွင်း □ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ □Â တစ်နှစ်နှင့် အထက် □	အတိုးမဲ့ □ ၁ မှ ၂ % □ ၂ မှ ၅% □Â ၅ မှ ၁၀ % □ ၁၀% ထက်□	လိုအပ်သည် □ မလိုအပ်ပါ□Â	နည်းသည်□Â ရှိသည် □ မရှိပါ □

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့များ။

မှတ်ချက်။ ။မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်၏ သတ်မှတ်ချက်အရ ကာလတိုချေးငွေ ဆိုသည်မှာ အနည်းဆုံး တစ်ရက်မှ အများဆုံး တစ်နှစ်အထိ၊ ကာလလတ်ချေးငွေ ဆိုသည်မှာ ၂ နှစ်မှ ၅ နှစ်အထိ၊ ကာလရှည် ချေးငွေဆိုသည်မှာ ၅ နှစ်မှ ၁၀ နှစ် အထိဟု သတ်မှတ်ထားပါသည်။ အကယ်၍ ၁၀ နှစ် ကာလအထက် ရှည်ကြာစွာချေးပေးသော ချေးငွေများရှိခဲ့သော ကာလရှည်ချေးငွေတွင်သာ ထည့်သွင်းပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - အစိုးရဘဏ် (မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်/မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်)မှ တောင်သူအများစုသည် အမတောကြေးအဖြစ် ချေးယူကြရပြီး ချေးငွေနောက်ကျမှုရှိပါက သီးနှံပွဲစားများထံမှ ကြိုတင်ငွေယူခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်းကြပါသည်။ ရွာတွင်းအဖွဲ့အစည်းဝိုင်ရန်ပုံငွေအနည်းငယ်နှင့် မိတ်ဆွေနှင့် ဆွေမျိုးများထံမှလည်း နီးစပ်ရာချေးယူသုံးစွဲကြရပါသည်။ ဝန်ထမ်းဝိုင်နှင့် အချို့သော တောင်သူများမှာ ချေးငွေလိုအပ်မှုမရှိကြပါ။

(စ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(စ-၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အကြောင်းအရာ	အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု		
မြေဆီဩဇာ အခြေအနေ	ရှိ□ Â မရှိ □	မြင့်□	လတ်□Â	နိမ့်□
အပင်မျိုးစိတ်များ	ရှိ□Â မရှိ □	မြင့်□Â	လတ်□	နိမ့်□
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	ရှိ□Â မရှိ □	မြင့်□	လတ်□Â	နိမ့်□
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ□Â မရှိ □	မြင့်□	လတ်□Â	နိမ့်□
ငါးမျိုးကွဲများ	ရှိ□Â မရှိ □	မြင့်□Â	လတ်□	နိမ့်□
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	ရှိ□Â မရှိ □	မြင့်□Â	လတ်□	နိမ့်□
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	ရှိ□Â မရှိ □	မြင့်□Â	လတ်□	နိမ့်□

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - သဘာဝတောတောင်များ ပြုန်းတီးလာ၍ မြေပြိုခြင်းကြောင့် မြစ်ချောင်းများကောလာပြီး အပင်ပေါက်အရွယ်တွင်သာ အဆုံးသတ်ရသည့်အခြေအနေဖြစ်လာပြီး ပြန်လည်မျိုးပြန့်ပွားရန် မရှိသလောက်ဖြစ်ပါသည်။ ဓါတုမြေဩဇာများအသုံးပြုမှုသာ အထွက်တိုးကြရပြီး မြေဆီလွှာကျဆုံးခြင်းများ ဖြစ်ပေါ် လာပြီးဖြစ်ပါသည်။ ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်နိုင်သည့်အနေအထားမှာလည်း ဆေးဝါးအသုံးပြုမှုသာလျှင် ကာကွယ်နိုင်ပါသည်။ လယ်သီးနှံစပါးစိုက်ခင်းများအနေဖြင့် သီးနှံဖျက်ပိုးကျရောက်မှုနည်းပါးပါသည်။

(ဆ) ပညာရေး

(ဆ-၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာ ပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း

အတန်းပညာ ပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း
စာမတတ်သူဦးရေ	၆၁	၉၈	၁၅၉
မူလတန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၉၂၇	၈၇၉	၁၈၀၆
အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၇၆၈၉	၈၁၈	၁၅၈၆
အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၈၃၂	၉၁၁	၁၇၄၃
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ် အဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၇၀၁	၉၄၅	၁၆၄၆တ၃

ရင်းမြစ် ... (၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - နတ်ချောင်းရွာ၏ စာမတတ်သူဦးရေမှာ ကျေးရွာလူထု၏(၉%) ကျော်ခန့်ရှိပါသည်။ အဆိုပါစာမတတ်သူများတွင် ဥဏ္ဍမမှီသူ၊ ဆွံ့အနားမကြားသူများအများစုပါဝင်ပါသည်။ မူလတန်းအဆင့်ဖြင့် ကျောင်းထွက်သူနည်းပါးပြီး အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းအဆင့်တွင်သာ ကျောင်းထွက်နှုန်းရှိပါသည်။ လက်ရှိအသက်(၆၄)နှစ်အထက် ပုဂ္ဂိုလ်များတွင် ဘုန်းတော်ကြီးသင် အလယ်တန်းအဆင့် ပညာတတ်ဦးရေများပြီး စာမသင် ကြားခဲ့ရသူများလည်း ရှိပါသည်။ တက္ကသိုလ်အဆင့်တွင် အိမ်ထောင်ကျ၍ ကျောင်းဆက်မတက်နိုင်သူ အနည်းငယ်မှတစ်ပါး ပြီးဆုံးအောင်တက်နိုင်သူများပြားပါသည်။

(ဆ-၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
မူလတန်း	၂၈၆	၃၂၁	၆၀၇
အလယ်တန်း	၂၆၄	၂၉၅	၅၅၉
အထက်တန်း	၇၆	၉၄	၁၇၀
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်	၅၆	၇၇	၁၃၃

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - မူလတန်းအဆင့်ပညာသင်ကြားနိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းများရှိသော်လည်း ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းစာရေးတတ်ဖတ်တတ်ရန်ထားရှိရသူ မူလတန်းအရွယ် ကလေးငယ်(၁၀)ဦးအထိရှိပါသည်။ ကျောင်းနေအရွယ်ကလေးလူငယ်များ၏(၉၀%)ခန့်သည် အတန်းပညာသင်ကြားလျက်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကြားရန်ဥဏ္ဍမမှီသေးသည့်အတွက် အသက်(၇)နှစ်အထိ ကျောင်းမထားရသေးသည့် လူဦးရေ(၀.၁%)ခန့်ရှိပါသည်။

(ဆ-၃) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	(၁)	(၂)	(၃)
က။ ကျောင်းအဆင့်	မူလတန်း ☐Â မူလွန် ☐ အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐ အလယ်တန်း ☐ အထက်တန်း(ခွဲ) ☐ အထက်တန်း ☐	မူလတန်း ☐Â မူလွန် ☐ အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐ အလယ်တန်း ☐ အထက်တန်း(ခွဲ) ☐ အထက်တန်း ☐	မူလတန်း ☐ မူလွန် ☐ အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐ အလယ်တန်း ☐ အထက်တန်း(ခွဲ) ☐ အထက်တန်း ☐Â

အကြောင်းအရာ	(၁)			(၂)			(၃)		
ခ။ ရွာမှ အကွာအဝေး (မိုင်)	၀ မှ ၁ မိုင် □Â ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် □ ၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် □ ၂၀ မိုင် အထက် □			၀ မှ ၁ မိုင် □Â ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် □ ၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် □ ၂၀ မိုင် အထက် □			၀ မှ ၁ မိုင် □Â ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် □ ၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် □ ၂၀ မိုင် အထက် □		
ဂ။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင် □Â စက်ဘီး □Â ဆိုင်ကယ် □ ကား □			ခြေလျင် □Â စက်ဘီး □Â ဆိုင်ကယ် □ ကား □			ခြေလျင် □Â စက်ဘီး □Â ဆိုင်ကယ် □ ကား □		
ဃ။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်း ကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ)*	၁၈၀၀			၄၁၂၀			၃၁၄၆၄		
င။ အမိုး၊ နံရံ၊ အခင်း အရည်အသွေး	ကောင်း□ Â သင့်□ညံ့□			ကောင်း□Âသင့်□ညံ့□			ကောင်း□Âသင့်□ညံ့□		
စ။ ကျောင်းသုံး ပရိဘောဂ လုံလောက်မှု	လုံလောက်မှုရှိသည်□ မလုံလောက်ပါ □Â			လုံလောက်မှုရှိသည်□ မလုံလောက်ပါ □Â			လုံလောက်မှုရှိသည်□ မလုံလောက်ပါ □Â		
ဆ။ ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ	ကောင်း□Â သင့် □ ညံ့ □ မရှိ □			ကောင်း □Â သင့် □ ညံ့ □ မရှိ □			ကောင်း □Â သင့် □ ညံ့ □ မရှိ □		
ဈ။ ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်□Â တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ □			တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်Â တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ □			တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်□ Â တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ □		
ဇ။ ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
အစိုးရခန့်	၁	၆	၇	၁	၃	၄	၈	၄၀	၄၈
ကျေးရွာခန့်				၁	၇	၈			

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါက (က၊ ခ၊ ဂ) ကိုသာ ဖြေဆိုရပါမည်။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ = အလျား × အနံ) သည် စာသင် ကျောင်းတစ်ကျောင်းအတွင်းရှိ ကျောင်းအဆောက်အဦအားလုံး၏ စုစုပေါင်းဧရိယာကို ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - နတ်ချောင်းကျေးရွာ၏အရှေ့ဘက်တွင် အ.ထ.ကတစ်ကျောင်း၊ ရွာ၏ မြောက်ဘက်တွင် မူလတန်းတစ်ကျောင်း၊တောင်ဘက်တွင် အ.မ.က(ခွဲ)တစ်ကျောင်း စုစုပေါင်း(၃)ကျောင်းရှိပါသည်။ အသုံးပြုစာသင်ကျောင်းများမှာ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ၊ပုဂ္ဂလိကအလှူရှင်နှင့် အစိုးရချထားသော အဆောင်များဖြစ်ကြပါသည်။ အောက်ခံနံကပ်တိုက်၊အပေါ်ထပ်ပျဉ်ထောင်အဆောင်(၂)ဆောင်၊နံကပ်တစ်ထပ်တိုက်(၂)ဆောင်၊ပျဉ်ကာ(၁)ထပ်(၃)ဆောင်တွင် သင်ကြားလျက်ရှိပါသည်။အစိုးရအထက်တန်းကျောင်းတွင် ဝန်ထမ်းအိမ်ရာရှိပါသော်လည်း မူလတန်းကျောင်းများတွင် ဝန်ထမ်းအိမ်ရာသီးသန့်မရှိပါ။အစိုးရခန့် ဝန်ထမ်းဦးရေတွင် ကျောင်းဝန်ထမ်းအားလုံးပါဝင်ပါသည်။ ရွာခန့်များသည့် လုပ်အားပေးသင်ကြားခြင်းများသာဖြစ်၍ KG တန်းများအတွက် အာဟာရတိုက်ကျွေးပြီး ကျောင်းသားအားလုံးအတွက် မတိုက်ကျွေးပါ။

(ဆ-၄) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) **ပညာရေး** အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ရရှိနိုင်မှု	လုံလောက် □ မလုံလောက် □
တပည့် - ဆရာ အချိုး	၄၀: ၁ အောက် □ ၄၀: ၁ အထက် □Â

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ □ နည်း □ Â လတ် □ များ□
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	ရှိ □ မရှိ □Â
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာ	လုံလောက် □ မလုံလောက် □ Â
ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ် မတတ်နိုင်မှု	မြင့် □ အသင့်အတင့် □Â
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများလက်လှမ်းမီမှု	မရှိ □ နည်း □Â
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	ကောင်း □Â သင့် □ ညံ့ □

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - ကလေးသူငယ်မွေးဖွားနှုန်းတိုးပွားပြီး သင်ကြားသူဦးရေတိုးလာခြင်း နည်းပါးမှုကြောင့် စာသင်ခန်းတွင် ပြည့်ညပ်ခြင်းအဆောင် လိုအပ်ခြင်းများရှိပါသည်။မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အစီအစဉ်မရှိပါ။ ဆင်းရဲသောမိဘများကွယ်လွန်ခြင်း၊ နာတာရှည်ဖြစ်ခြင်းများဖြစ်ပေါ်လာပါက မူလတန်းအဆင့်တွင် ကျောင်းထွက်မှုများဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။ကျောင်းအားကစားပွဲများ နှစ်စဉ်ကျင်းပသော်လည်း နည်းစနစ်ကျသော အားကစား ပစ္စည်း၊နည်းပညာလက်လှမ်းမှီမှု မရှိပါ။

(၈) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(၈-၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

၈ယား (၃၄) **အဖြစ်များသော** ရောဂါများ

#	*ရောဂါ*	*ပုံနှိပ်မှု/ဖြစ်ပွားမှု*		
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောက	*မြင့်*□	*နိမ့်*□Â	*မရှိ*□
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	*မြင့်*□	*နိမ့်*□Â	*မရှိ*□
၃	ငှက်ဖျား	*မြင့်*□	*နိမ့်*□Â	*မရှိ*□
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ	*မြင့်*□	*နိမ့်*□	*မရှိ*□ Â
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	*မြင့်*□	*နိမ့်*□Â	*မရှိ*□
၆	တီဘီ	*မြင့်*□	*နိမ့်*□Â	*မရှိ*□
၇	ဆီးချို	*မြင့်*□	*နိမ့်*□Â	*မရှိ*□
၈	သွေးတိုး	*မြင့်*□Â	*နိမ့်*□	*မရှိ*□
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ စီ)	*မြင့်*□	*နိမ့်*□Â	*မရှိ*□
၁၀	အာဟာရ ချို့တဲ့မှု	*မြင့်*□	*နိမ့်*□	*မရှိ*□Â
၁၁	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	*မြင့်*□	*နိမ့်*□	*မရှိ*□ Â

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - နတ်ချောင်းကျေးရွာသူ/သားများအနေဖြင့် ကျန်းမာရေးအသိပညာမြင့်မားပြီး ကူးစက်ရောဂါကာကွယ်နိုင်သည့်အနေအထားတွင် ရှိပါသည်။ လုပ်ငန်းထိခိုက်ခြင်း စားသုံးသည့်အစားအစာကြောင့်ဖြစ်တတ်သော သွေးတိုးရောဂါ၊ နှလုံးရောဂါများဖြစ်ခြင်းများ အဖြစ်များပါသည်။

(၈-၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

၈ယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း (ရှိ၊ မရှိ အမှန်ခြစ်ရန်)	ရှိ	မရှိ
၁	အဆုတ်ရောဂါ	Â	
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ	Â	
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	Â	
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)	Â	
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	Â	
၆	အခြား စုပေါင်း**ကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု**		Â

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံခြင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး ပြည်သူအများမှ စိတ်ဝင်စားစွာ ပူးပေါင်းပါဝင်၍ အုပ်ချုပ်သူအဖွဲ့များနှင့် ကျန်းမာရေးဌာနတို့မှ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါသည်။ ဂျပန်ဦးနှောက်ရောင် ကာကွယ်ဆေးကဲ့သို့သော အခြားစုပေါင်းကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုများလည်း ပြုလုပ်ပါသည်။

(၈-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

၈ယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင် လုံလောက်မှု
ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန/ ဌာနခွဲ	၀ မှ ၁ မိုင် □Â ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် □ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် □ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် □ ၁၀ မိုင်အထက် □	ရှိ □ မရှိ □Â
တိုက်နယ် ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် □Â ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် □ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် □ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် □ ၁၀ မိုင်အထက် □	ရှိ □ မရှိ □Â
မြို့နယ် ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် □ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် □ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် □ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် □ ၁၀ မိုင်အထက် □Â	ရှိ □Â မရှိ □
ဆေးဆိုင်	ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီး အနားတွင် ဆေးဆိုင် ရှိသည်□Â	ဆေးဆိုင်တွင် ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားသည် □Â

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင် လုံလောက်မှု
	ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီး အနားတွင် ဆေးဆိုင် မရှိပါ ☐	ဆေးဆိုင်တွင် ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားခြင်း မရှိပါ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲအနေဖြင့် နေရာအဆောက်အဦးသီးသန့်မရှိပါဘဲ တိုက်နယ်ဆေးရုံနှတ်ချောင်းတွင် တွဲဖက်ဖွင့်လှစ်ထားရပါသည်။ တိုက်နယ်ဆေးရုံမှာ (၁၆)ကုတင်ဆံ့ ဆေးရုံဖြစ်ပြီး လူနာနှင့် ကုတင်အဆောင်မမျှတသည့်အခြေအနေတွင် ရှိပါသည်။ လူနာများ ကလေးမြို့သို့ ပို့ဆောင်ရန် ကူညီရေး ကား(၅)စီးခန့်ရှိ၍ အဆင်ပြေပါသည်။ ရွာတွင်းဆေးဆိုင်ဆိုသည်မှာ သာမန်အရပ်သုံး ဆေးဝါးများသာ ဆေးဆိုင်အမျိုးအစားများသာဖြစ်ပါသည်။ တိုက်နယ်ဆေးရုံတွင် လူနာကြပ်သည့်အတွက် တိုးချဲ့လူနာဆောင် ဆောက်လုပ်လျက်ရှိပြီး ရန်ပုံငွေမလုံလောက်သည့်အတွက် အပြီးသတ်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းမရှိသေးပါ။

(ဃ) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(ဃ-၁) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု (စနစ်တကျ စမ်းသပ် စစ်ဆေး ထားမှု ရှိပါက "ရှိ"၊ မရှိပါက "မရှိ")	ရေ အရည်အသွေး (သောက်သုံးရေ အရည် အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေး ထားမှုတွင် "ရှိ" ဟု ဖြေ ဆို ထားပါက ဖြေဆိုရန်။ "မရှိ" ဟု ဖြေဆိုထား ပါက ဖြေရန်မလို)	သောက်သုံးရေ ရရှိ နိုင်မှုနှင့် လုံလောက် မှု အခြေအနေ (ရာသီမရွေး ရပါက နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
ရေတွင်း	၁၇၅	ရှိ☐ မရှိ☐Â	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ ☐ Â မိုး ☐ Â ဆောင်း ☐ Â
အဝိစိတွင်း/ စက်တပ်	၂၆	ရှိ☐ မရှိ☐Â	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ ☐ Â မိုး ☐ Â ဆောင်း ☐ Â
အဝိစိတွင်း/ တုံကင်	၁၅၄၆	ရှိ☐ မရှိ☐ Â	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ ☐ Â မိုး ☐ Â ဆောင်း ☐ Â
မိုးရေ သိုလှောင်ကန်		ရှိ☐ မရှိ☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ ☐ မိုး ☐

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု (စနစ်တကျ စမ်းသပ် စစ်ဆေး ထားမှု ရှိပါက "ရှိ"၊ မရှိပါက "မရှိ")	ရေ အရည်အသွေး (သောက်သုံးရေ အရည် အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေး ထားမှုတွင် "ရှိ" ဟု ဖြေ ဆို ထားပါက ဖြေဆိုရန်။ "မရှိ" ဟု ဖြေဆိုထား ပါက ဖြေရန်မလို)	သောက်သုံးရေ ရရှိ နိုင်မှုနှင့် လုံလောက် မှု အခြေအနေ (ရာသီမရွေး ရပါက နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
				ဆောင်း ☐
မြစ်/ချောင်းရေ		ရှိ☐ မရှိ☐	ကောင်း☐ သင့်☐ညံ့☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
ရေကန်		ရှိ☐ မရှိ☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
စိမ့်စမ်းရေ		ရှိ☐ မရှိ☐	ကောင်း☐ သင့်☐ညံ့☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐

ရင်းမြစ်...(၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် -သောက်သုံးရေအနေဖြင့် တုံကင်၊ ဘုံဘိုင်အမျိုးအစားကိုသာ အများစုအသုံးပြုကြပြီး ဘက်ထရီအားမော်တာများဖြင့် ရေတင်အသုံးပြုသူများလည်းရှိပါသည်။ ချောင်းရေ၊ မြောင်းရေများသောက်သုံးခြင်းမပြုကြဘဲ အချိန်အခါအလိုက် တောသွားတောနေချိန်တွင် ချောင်းရေ၊ စမ်းရေ သောက်သုံးမိကြပါသည်။ သောက်သုံးရေအတွက် နွေ၊ မိုး၊ ဆောင်းရရှိနိုင်သော်လည်း အချို့ရပ်ကွက်များတွင် နွေရာသီ တစ်လ ၊ နှစ်လ အနည်းငယ်အခက်အခဲရှိပါသည်။ အချို့အိမ်များတွင် အနောက်တောင်(တွင်းရေ) မှ ပိုက်သွယ်တန်းပြီး ရယူအသုံးပြုသူများလည်းရှိကြပါသည်။

(စျ-၂) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာ အမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု
သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
ရေဆွဲ အိမ်သာ	၅
ရေလောင်း/ယင်လုံအိမ်သာ	၁၇၄၂
မသန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	

သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာ အမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု
တွင်း/ဇလားအိမ်သာ	
တွင်းမရှိ အိမ်သာ	
အိမ်သာမရှိ	

ရင်းမြစ်... (၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - နတ်ချောင်းကျေးရွာအတွင်းတွင် ယင်လုံအိမ်သာစစ်ဆေးခြင်းကို အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းနှင့် ကျန်းမာရေးဌာနမှ ပူးပေါင်း၍ အကြိမ်ကြိမ်စစ်ဆေးထားပြီးဖြစ်ပါသည်။ အများစုမှာ ရေလောင်း ယင်လုံအိမ်သာများသုံးစွဲတတ်ကြပြီး စီးပွားရေးအဆင့်အလိုက် ကပ်မိုးကပ်ကာ ၊ နံကပ်သွပ်မိုး စသည်ဖြင့် အသုံးပြုကြပါသည်။ ရေဆွဲအိမ်သာအနည်းငယ်ကို သော့သည်အတွက် တတ်နိုင်သူများထားရှိကြပြီး ရာသီအလိုက်စိုက်ပျိုးရေးအတွက် တောနေတောအိပ်ချိန်များတွင် တွင်းရှိ၊ အကာရှိ၊အမိုးမရှိ ယာယီအိမ်သာများ အသုံးပြုကြပါသည်။

(ည) ကျား – မ ရေးရာ

ဇယား (၃၉) ကျား – မ ရေးရာ

#	*ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွား ဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သော အချက်များ*	*ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင် တက်ရောက် သူများမှ မှန်သည်ဟု ယူဆသော တစ်ခုကို ရွေးပေးပါရန်*	
၁	ကျေးရွာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု	*ရှိ* ☐	*မရှိ* ☐Â
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	*ရှိ* ☐Â	*မရှိ* ☐
၃	**လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ် ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ**	*ရှိ* ☐	*မရှိ* ☐Â
၄	**အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေ နှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိ အမြင်ရှိမှု**	*ရှိ* ☐Â	*မရှိ* ☐

ရင်းမြစ် (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - ကျေးရွာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင်(ဆယ်အိမ်ခေါင်းအထိ) အမျိုးသမီးများပါဝင်မှု အစဉ်အလာလုံးဝမရှိခဲ့ပါ။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်မူ အမျိုးသမီးများပါဝင်မှုရှိကြပါသည်။ မိဘအုပ်ထိန်းသူများအနေဖြင့် သားသမီးထိန်းကျောင်းမှု ကောင်းမွန်သည့်အတွက် အကြမ်းဖက်မှုများဖြစ်ပေါ်ခြင်းမရှိပါ။

(၄) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(၄-၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုး အစား	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရှည် (မိုင်)
ရွာတွင်းလမ်း	၁☐Â ၂☐ ၃☐ ၄☐ ၅☐	ကောင်း☐ သင့် ☐Â	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ်☐	ပွင့်လင်း ရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐Â	၀-၁ မိုင် ☐Â ၁-၅ မိုင် ☐

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုး အစား	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရှည် (မိုင်)
		ညံ့ □	၅နှစ် အထက်□Â		၅–၁၀ မိုင် □ ၁၀မိုင်အထက်□
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁□ ၂□ ၃□ ၄□ ၅□	ကောင်း□ သင့် □ ညံ့ □	၆လမှ ၁နှစ် □ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် □ ၅နှစ် အထက်□	ပွင့်လင်း ရာသီ □ တစ်နှစ်ပတ်လုံး□	၀–၁ မိုင် □ ၁–၅ မိုင် □ ၅–၁၀ မိုင် □ ၁၀မိုင်အထက်□
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁□ ၂□ ၃□ ၄□ ၅□Â	ကောင်း□ သင့် □Â ညံ့ □	၆လမှ ၁နှစ် □ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် □ ၅နှစ်အထက်□ Â	ပွင့်လင်းရာသီ□ တစ်နှစ်ပတ်လုံး□Â	၀–၁ မိုင် □Â ၁–၅ မိုင် □ ၅–၁၀ မိုင် □ ၁၀မိုင်အထက်□

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။မြေသားလမ်း - ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း - ၂၊ ကျောက်ချောလမ်း - ၃၊ ကွန်ကရစ်လမ်း - ၄၊ ကတ္တရာလမ်း - ၅

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - နတ်ချောင်းကျေးရွာတွင်းလမ်းများမှာ မြေသားလမ်းအမျိုးအစား ၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ သဲခင်းထားခြင်းဖြစ်ပြီး အချိန်မရွေး သွားလာနိုင်ပါသည်။ နတ်ချောင်းကျေးရွာသည် ကလေး-ဂန့်ဂေါကတ္တရာလမ်းပေါ်တွင် တည်ရှိသောကြောင့် ချဉ်းကပ်လမ်းသီးသန့်မရှိပါ။ ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းအနေဖြင့်လည်း အရှေ့ဘက် (ကပ်လျက်) နတ်မြောင်းရွာနှင့်အနောက်ဖက် (ကပ်လျက်)ချောင်းခွရွာသို့သွားသော ရွာချင်းဆက်လမ်းမှာလည်း ကလေး-ဂန့်ဂေါ ကတ္တရာလမ်းအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

(၄-၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား (အလျား၊အနံ၊အမြင့်)	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
ဆိပ်ခံတံတား		ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □	၆လမှ ၁နှစ် □ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် □ ၅နှစ် အထက် □	ပွင့်လင်း ရာသီ □ တစ်နှစ်ပတ်လုံး □
ကွန်ကရစ် တံတား	၂၇.၀၊၆.၀	ကောင်း □Â သင့် □ ညံ့ □	၆လမှ ၁နှစ် □ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် □ ၅နှစ် အထက် □ Â	ပွင့်လင်း ရာသီ □ တစ်နှစ်ပတ်လုံး □
သစ်သား တံတား		ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □	၆လမှ ၁နှစ် □ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် □ ၅နှစ် အထက် □	ပွင့်လင်း ရာသီ □ တစ်နှစ်ပတ်လုံး □
ကြိုးတံတား		ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □	၆လမှ ၁နှစ် □ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် □ ၅နှစ် အထက် □	ပွင့်လင်း ရာသီ □ တစ်နှစ်ပတ်လုံး □
ဝါးတံတား		ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □	၆လမှ ၁နှစ် □ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် □ ၅နှစ် အထက် □	ပွင့်လင်း ရာသီ □ တစ်နှစ်ပတ်လုံး □

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား (အလျား၊အနံ၊အမြင့်)	အရည်အသွေး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
ရေပြွန်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်း ရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ရေကျော်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်း ရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် -နတ်ချောင်းကျေးရွာတွင် ရွာတွင်းမှ လယ်ရေသွင်းမြောင်း(၅)မြောင်း ဖြတ်သန်းသွားသည်ဖြစ်၍ ရွာတွင်ကွန်ကရစ်တံတားများစွာ ကိုယ်ထူကိုယ်ထဆောက်လုပ်ထားပါသည်။ လွတ်တော် ရန်ပုံငွေမှ ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် ရွာတွင် တံတားတစ်စင်းတည်ဆောက်ပေးမှုရှိပါသည်။ ရွာလယ်လမ်းမှာလည်း ကလေး-ဂန့်ဂေါ ကတ္တရာလမ်းအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

(၄-၃) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရ**ေကြောင်း** သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (အသုံးမပြုပါက အကွာအဝေး (မိုင်) အကွက်အောက် ရှိ **အသုံးမပြုပါ** အကွက်တွင် ✓ ခြစ်ပါ)။

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
မြစ်ကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ ☐Â	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ပင်လယ်ရေကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ ☐ Â	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ၁ - လှေ၊ သမ္ဘာန်၊ ၂ - စက်လှေ၊ ၃ - သင်္ဘော။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - နတ်ချောင်းကျေးရွာ၏ လယ်ယာမြေများမှာ တစ်ဖက်ကမ်းတွင် ရှိသည့်အတွက် မိုးရာသီကာလနှင့်မိုးများချိန်အတွင်းသာ အသုံးပြုနိုင်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ လယ်ယာမြေများသို့သွားရန် အခြားခရီးသွားလာရေးအတွက် အသုံးမပြုပါ။

(၄-၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	လှေ၊ သမ္ဘာန်	စက်လှေ	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	ထော်လာကျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်	၁၀	၁၂	၁၁၈၁	၁၆၉၂	၁၇	၁၇	၆၀	၁၁	၃၇၅

ရင်းမြစ်...(၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - လှေ ၊သမ္ဘာန်ဆိုသည်မှာ မြစ်သာမြစ်တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ကိုင်း၊ ကျွန်း ၊ ပဲခင်းလုပ်ကိုင်ရန်နှင့် ဟင်းစားငါးဖမ်းလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရန် အသုံးပြုကြပါသည်။ ကလေးမြို့နယ် စည်ပင်သာယာရေး အဖွဲ့၏ ကြီးကြပ်မှုဖြင့် မြစ်သာမြစ်တစ်ဖက်သို့ တောင်သူများသွားလာရန် စက်တပ်လှေကူးတို့တစ်ခုရှိပါသည်။ ကလေးသူငယ်များကျောင်းသွားစဉ် စက်ဘီးအသုံးပြုကြပြီး ကျွန်းမာရေးအရ စီးသူများလည်းရှိကြသည်။ မော်တော်ဆိုင်ကယ်အသုံးပြုမှုများပြီး သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအဖြစ် ကား၊ ထော်လာကျီ၊ သုံးဘီးများကို အသုံးပြုကြပါသည်။ ရွာတွင်းခရီးတိုနှင့် သာရေး၊ နာရေးများအတွက် မြင်းလှည်း၊ နွားလှည်းများ အသုံးပြုကြပါသည်။ သီးနှံထွက်ကုန်အများစုကို အခင်းရောက်ကားဖြင့် သယ်ယူပို့ဆောင်သူများလာပါသည်။

(၅) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) **လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ**

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်	အခက်အခဲ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း		ကောင်း□ သင့်□ ညံ့ □ မဖြေဆို□ Â	ရှိ □ မရှိ□
ဆိုလာစနစ်	၁၆၄၅	ကောင်း□ သင့်□ ညံ့ □Â မဖြေဆို□	ရှိ □Â မရှိ□
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	၄	ကောင်း□ သင့်□ ညံ့ □ Â မဖြေဆို□	ရှိ □ Â မရှိ□
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၇၆	ကောင်း□ သင့်□ ညံ့ □ Â မဖြေဆို□	ရှိ □ Â မရှိ□
လေစွမ်းအင်		ကောင်း□ သင့်□ ညံ့ □ မဖြေဆို□ Â	ရှိ □ မရှိ□
ဇီဝလောင်စာ		ကောင်း□ သင့်□ ညံ့ □ မဖြေဆို□Â	ရှိ □ မရှိ□
အမျိုးအမည်ခွဲခြား ဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင်သော လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစနစ်		ကောင်း□ သင့်□ ညံ့ □ မဖြေဆို□Â	ရှိ □ မရှိ□
လျှပ်စစ်မီး အသုံးမပြုနိုင်သော	၂၂	☒	☒

ရင်းမြစ်... (၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - မဟာဓာတ်အားလိုင်းရရှိရန် အခြေအနေမရှိသေးပါ။ သို့သော် လျှပ်စစ်မီတာ(၃၁)လုံးခန့်နှင့် (၁၂ kv) ရှိ ဒီဇယ်မီးစက်တစ်လုံးကို လျှပ်စစ်ဝန်ကြီးဌာနမှ တစ်နေ့(၃)နာရီခန့် ပေးဝေဆောင်ရွက်လျှက်ရှိပါသည်။ ရွာတွင် တိုင်တနိုင် ပုဂ္ဂလိကမီးပေးလုပ်ငန်း အသေးစားများမှလည်း တစ်နေ့(၃)နာရီ ရယူအသုံးပြုကြပြီး အများစုမှာ ဆိုလာဘက်ထရစနစ်ဖြင့် လျှပ်စစ်မီးရယူအသုံးပြုသူများရှိပါသည်။ ရေအားလျှပ်စစ် အနည်းငယ်ရှိပြီး အခြားစွမ်းအင်သုံး လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစနစ်မရှိပါ။ ရေအားလျှပ်စစ်မှာ အသေးစားဖြစ်၍ မိုးရာသီတွင် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ လျှပ်စစ်မီး အသုံးမပြုနိုင်သော အိမ်ထောင်စု(၁.၂%)ခန့်ရှိပါသည်။

(၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၄၅) **ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ**

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း
အရေအတွက်	၂၃၅၀	၁၉၂	၆၄၅	၅၉၅

ရင်းမြစ်... (၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - တယ်လီဖုန်းအနေဖြင့် လူတိုင်းနီးပါး အသုံးပြုကြပြီး ရေဒီယို နားထောင်သူ နည်းပါးလာပါသည်။ ထပ်ဆင့်အသံလွှင့်ရုံးနှင့်ဝေးကွာ၍ တီဗွီအနေဖြင့်အခက်အခဲရှိပါသည်။ အများအားဖြင့် ဂြိုလ်တုစလောင်းကိုသာ ဆိုလာဘက်ထရီများဖြင့် ကြည့်ရှုကြသူများပါသည်။

(၄) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု
လူငယ်များ အနားယူ အပန်းဖြေရန် နေရာများ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ များ ရှိခြင်း	ရှိ □ မရှိ□Â မဖြေဆိုပါ□
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း□ Â သင့်□ ညံ့□ မဖြေဆိုပါ□
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း□ Â သင့်□ ညံ့□ မဖြေဆိုပါ□
အားကစားနှင့် ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန်နေရာ နှင့် အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ ရှိခြင်း	ကောင်း□ သင့်□ ညံ့□ Â မဖြေဆိုပါ□
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း□ သင့်□ Â ညံ့□ မဖြေဆိုပါ□
ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင် ပါဝင်မှု	မရှိ □ နည်း □Â များ□
စိတ်ဝင်စားရာများကို မိမိကိုယ်တိုင် လေ့လာသင်ယူနိုင်မည့် နေရာများ၊ လူငယ်ရိပ်သာများ၊ စာကြည့်တိုက်များ စသည် တို့တွင် ဝင်ရောက် လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း	ရှိ □ မရှိ □Â မဖြေဆိုပါ□

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေရန် နေရာသီစခန်းမရှိသော်လည်း ပွင့်လင်းရာသီ ပျော်ရွှင်ပွဲများနှစ်စဉ်ကျင်းပပါသည်။ လူမှုရေး၊ ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် လူငယ်များပါဝင် လှုပ်ရှားကြပါသော်လည်း တရားအလုပ်တွင် ပါဝင်မှုနည်းပါးပါသည်။ ဘောလုံးကွင်း၊ဘော်လီဘောကွင်း၊ ဝိုက်ကျော်ခြင်း ကွင်းများရှိသော်လည်း အားကစားခန်းမနှင့် အခြားကာယပစ္စည်းအထောက်အကူပြု ပစ္စည်းများမရှိပါ။ ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံ၊ ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းမှုအားနည်းသော်လည်း ချစ်မြတ်နိုးကြပါသည်။ စာကြည့်တိုက် တစ်ခုရှိ၍ လေ့လာဖတ်ရှုမှု အားနည်းပြီး စာအုပ်စာပေစည်ကားမှုမရှိပါ။

(၈၈) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(၈၈-၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရွင်းလင်းချက်
တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊ တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ ကြေးနန်း လိုင်း၊ အင်တာနက်လိုင်း၊ ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း၊ ရေဒီယိုလိုင်း စသော ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် ဖြန့်ဝေခြင်း ဆိုင်ရာ အထောက်အကူပြု အဆောက်အဦများရှိခြင်း	ရှိ □Â မရှိ □ မဖြေဆိုပါ □
အာမခံလုပ်ငန်းများ၏ ဝန်ဆောင်မှုများကို ရရှိနိုင်ခြင်း	ရှိ □ မရှိ □Â မဖြေဆိုပါ □
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေး အစီအစဉ်	ရှိ □ မရှိ □ မဖြေဆိုပါ □ Â
မှုခင်းများ ကာကွယ်တားဆီး လျော့ချရေးအတွက် ရဲဘက်ဆိုင် ရာများမှ ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း	ရှိ □Â မရှိ □ မဖြေဆိုပါ □

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - နတ်ချောင်းကျေးရွာ အော်ရီဒူး၊ မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေးတိုင်၊ တယ်လီနောတိုင်၊ မိုင်တဲကြိုးမဲ့တယ်လီဖုန်း တာဝါတိုင်များရှိ၍ အင်တာနက်ဆက်သွယ်ရေးအထိကောင်းမွန်ပါသည်။ ရုပ်မြင်သံကြားစက်အနေဖြင့် တပ်ဆင်အသံလွှင့်ရုံမရှိသောကြောင့် စကိုင်းနက်၊ အိုကေစသာ စလောင်းရုပ်သံဖမ်းစက်များ အသုံးပြုကြရပါသည်။ အာမခံလုပ်ငန်းထားရှိရန် စိတ်ဝင်စားမှုနည်းပါးပြီး သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နည်းပါးသောကြောင့် လျော့ချရေးအစီအစဉ်လည်း အားနည်းပါသည်။ မှုခင်းကာကွယ်ရေးအတွက် အရပ်ဖက်ပြည်သူစစ်တပ်ဖွဲ့ ၊ မီးသတ်တပ်ဖွဲ့နှင့် မန်နာအဖွဲ့နှင့် ရဲဘက်ဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုရှိပါသည်။

(၈၈-၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ	စိုးရိမ်ရသည် □ သာမန် □ မရှိ □ Â	စိုးရိမ်ရသည် □ သာမန် □Â မရှိ □	စိုးရိမ်ရသည် □ သာမန် □ Â မရှိ □	စိုးရိမ်ရသည် □ သာမန် +- □ မရှိ □Â

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - စက်ဘီး၊ဆိုင်ကယ်ခိုးမှုအနည်းငယ်ရှိပါသော်လည်း အကြမ်းဖက်မှု ၊ လူကုန်ကူးမှုမရှိပါ။ မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲသူများလည်း ဆေးဖက်ဘာနများနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်နေပါ၍ ထပ်မံ၍ စိုးရိမ်ရသည့်အခြေအနေမရှိပါ။ အခိုက်အတန့်ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားမှုများ အခြေအနေအလိုက် ဖြစ်ပေါ်တတ်ပါသည်။